

Anonyma Cretica, Η Θυσία τοῦ Ἀβραάμ (fort. sub auctore Vincenzo Cornaro).

Η Θυσία τοῦ Ἀβραάμ, ed. W. F. Bakker – A. F. van Gemert, Ηράκλειο 1996.

Ο ΑΓΓΕΛΟΣ Εὐπνα, Ἀβραάμ, ξύπνα, Ἀβραάμ, γείρου κι ἀπάνω στάσου, (1)

μαντάτο ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς σοῦ φέρνου, κι ἀφουκράσου.

Εὐπνησε, δουλε τοῦ Θεοῦ ἴσε καὶ μπιστεμένε,

καὶ νὰ κοιμᾶσαι ἀμέριμνα ἐδὰ καιρὸς δὲν ἔναι.

Εὐπνα καὶ γρίκησε, Ἀβραάμ, ἐκεῖνον ὅπου θέλει (5)

Ἀφέντης ὅπου προσκυνοῦ καὶ τρέμουν οἱ ἀγγέλοι.

Θυσίαν ἄξα καὶ καλὴ τὴ σήμερον ἡμέρα

θέλει ὁ Θεὸς καὶ πεθυμᾶ ἐκ τῆ δική σου χέρα.

Δὲ θέλει πλιὸ θυσίες ἀρνιῶ εἰδὲ πράματα φθααρμένα,

μὰ μιὰ θυσία πεθυμᾶ σήμερον ἀπὸ σένα. (10)

Ἐ τόπον ἀρνιοῦ, ἔς τόπο ριφιοῦ ὀρίζει ὁ Θεὸς καὶ θέλει

νὰ θυσιάσεις, Ἀβραάμ, τοῦ Ἰσαὰκ τὰ μέλη.

Τὸ τέκνο σου τὸ μοναχό, τὸ κανακάρικο σου,

εἰσὲ θυσία τὸ ζητᾶ σήμερον ὁ Θεὸς σου.

Καὶ ξύπνησέ το γλήγορα, μετὰ σου ἄς συνοδέψει, (15)

κι ἀνέβα σὲ ψηλὸ βουνί, πὺν θέλω σ' ἀρμηνέψει·

ἀνέβα το προθυμερά, κι εἰς τὴν κορφὴν σὰ φτάσεις,

σφάξε τὸ τέκνο, κάψε το, καὶ βλέπε μὴ δειλιάσεις.

Σπούδαξε, ξύπνα τὸ παιδί κι ἔπαρ' το μετὰ σένα,

ξετέλειωσε προθυμερὰ τὰ σῶχω μιλημένα. (20)

Μὴν ἀνιμένεις, Ἀβραάμ, πλιὸ δεῦτερο μαντάτο

καὶ μὴ βαραίνεις, μὴ γρινιᾶς, γιὰτὶ ὁ Θεὸς γρικᾶ το.

Σὲ τρεῖς ἡμέρες νὰ γενεῖ τούτη ἡ θυσία τυχαίνει·

τέτοιας λογιῆς εἶναι ὁ ὀρισμὸς κι ἡ ὀρδινιὰ δοσμένη.

Ἦκουσες τὴν παραγγελιὰ τοῦ Ποιητῆ καὶ Πλάστη, (25)

καὶ γείρου, κίνησε νὰ πᾶς καὶ τὴν τρομάραν ἄς τη·

τοῦ λογιμοῦ σου ἢ συννεφιὰ κι ἡ σκοτεινάγρα ἄς πάψει,

νὰ ῥοθὲι ἡ μπιστοσύνη σου εἰς τὸ ὀρανοὺς νὰ λάψει.

ΑΒΡΑΑΜ Ὁφου, τρομάρα μὲ κρατεῖ, ζάλη μεγάλην ἔχω,

κοιμούμενος ἢ ξυπνητὸς ἂν εἶμαι δὲν κατέχω. (30)

Ἴντα μαντάτο μοῦ ἔφερεις, ἄγγελε, ἀπὸ τὸ θρόνο

κι ὀρίζεις με τ' Ἀφέντη μου νὰ κάμω τὸ δὲ σώνω;

Ὡ Βασιλέα τ' οὐρανοῦ, ἴντα γρικοῦ τ' αὐτιά μου,

ἴντᾳ ἔναι τοῦτο τ' ὀρισες ἐδὰ στὰ γερατειά μου;

Πῶς νὰ τὸ δοῦ τὰ μάτια μου κι ἡ χέρα νὰ τὸ κάμει (35)

καὶ νὰ συντρέξει τὸ κορμί, πὺν τρέμει σὰν καλάμι;

Ὁφου, μὲ ποιὰν ἀποκοτιὰ νὰ μπεῖ στὴν ὄρεξή μου,

μὲ τίνος λιονταριοῦ καρδιά νὰ σφάξω τὸ παιδί μου;

Πῶς νὰ τὸ δῶ στὰ πόδια μου σὰ ρίφι νὰ ταράσσει,
σὰ βόιδι νὰ μουγκίζεται, σὰν ψάρι νὰ σφαράσσει; (40)
Κείνη ἢ εὐκὴ ὅπου μου ἔδωκες ἐμένα καὶ τῇ Σάρρας,
μηδὲν τὴν κάμεις νὰ γενεῖ ἀνάγκη καὶ κατάρρα.
Ἡ Σάρρα πλιὸ δὲν ἤτονε νὰ γαστρωθεῖ κοπέλι,
γιατὶ ἦτο γρὰ κι ἀνήμπορη κι ἡ φύσις δὲν τὸ θέλει.
Κι ὡς ἔσμιξα στὰ γέρα τῆ, ὄρισες κι ἐγαστρώθη, (45)
καὶ μὲ τὸ θεϊκὸ ὄρισμὸ ἡ φύσις ἐκομπώθη·
κι ὀλπίζαμε οἱ ταλαίπωροι, σὰν πέσει τὸ γομάρι,
νὰ μεγαλώσει καὶ νὰ ζεῖ μὲ τοῦ Θεοῦ τὴ χάρη.
Κι ἐδὰ ποιὰ νὰ ἴναι ἢ ἀφορμὴ κι ἥλλαξες τὸ σκοπὸ σου
κι ἐπέρασε τὸ σπλάχνος σου κι ἤφερες τὸ θυμὸ σου; (50)
Κύριε, καὶ λυπήσου με καὶ δὲς τὰ κλάηματά μου
καὶ μὴ μὲ κάμεις ἄπονο κύρη στὰ γερατεία μου.
Ἀνεὶ γιὰ κρίμα ἢ χάρη σου ἀντίμεψη γυρεύγει,
τιμώρησε τὸν Ἀβραάμ· τὸ τέκνο τί σοῦ φταίγει;
Πέψε μου, Κύριε, φτωχεῖα, ἀνημποριὰ καὶ χρεῖα (55)
καὶ τὸ παιδί μου γλύτωσε ἀπὸ τούτῃ τὴ θυσία.
Πολλὰ μαντριά μου ἔχρισες, στεκούμενα κι ὀρίζω
κι ἄθροπο πλοῦσο σὰν ἐμὲ στὸν κόσμον δὲ γνωρίζω.
Ἄλα τὰ πλοῦτῃ καὶ καλὰ ἄς εἶναι γιαγερμένα,
μὰ τὴ θυσία ποῦ ζητᾶς μου χάρισε κι ἐμένα. (60)
Ἐπαρ', Θεέ, τὸν Ἀβραάμ μ' ὅ,τι κι ἂν ἀφεντεύει
καὶ ζωντανὸ τὸν Ἰσαὰκ ἄφησ' νὰ σοῦ δουλεύει.
Μὴ μου τὴ σβήσεις τὴ χαρὰ τὴν εἶδε τὸ κορμί μου,
ὄνταν ἐφανερώθηκε στὸν κόσμον τὸ παιδί μου.
Κι ἂν ἔχω φταίσιμον ἐγώ, κρίματα καμωμένα, (65)
μὴν τὰ πλερώσει ὁ Ἰσαὰκ τὰ σφάλματά μου ἐμένα.
Καημένο σπῆτι τοῦ Ἀβραάμ, ποιὸς σοῦ ἔδωκε κατάρρα,
σ' ἴντα σκουνοῦφλα βρίσκεσαι, ἀνεμικὴ κι ἀντάρρα;
Ἡ μάνα ἢ κακορίζικη κοιμᾶται, δὲν κατέχει
εἰδὲ γρικᾶ ἢ βαριόμοιρη ἴντα τὴν περιτρέχει. (70)
Ἄς τῇ μακρύνω ἀπὸ ἔδῳ, μὴν πὰ νὰ τὸ γρικήσει
καὶ πιάσει πέτρα καὶ δαρθεῖ καὶ κακοθανατίσει.
Ἄς πὰ νὰ κάμω προσευκὴ τ' Ἀφέντῃ ὅπου μ' ὀρίζει,
ὅπου τὰ μέσα τῆς καρδιᾶς καὶ τὰ κουρφα γνωρίζει.

Κύριε, ἀπείς μετάρθεση δὲν ἔχει τὸ μαντάτο (75)
ποῦ μου ἔφερον ὁ ἄγγελος ἐδῶ στὸν κόσμον κάτω
κι ἀπείτις καὶ τὸ ζήτημα ποῦ μου ἔκαμες, Θεέ μου,
δὲν ἔχει πλιὸ μετανιωμό, μὲ σπλάχνος γρικήσέ μου;
ἔπαρ' τότε τὸν Ἰσαὰκ καὶ μὴ μου τὸν ἀφήσεις,
μὰ νὰ τοῦ δώσει θάνατον ὁ κύρης μὴ θελήσεις. (80)

Τσῆ σάρκας εἶναι ὁ θάνατος, πάντα τότε βαστοῦμε,
καὶ νὰ τότε ξωφεύγομε, ἐτοῦτο δὲ μπορούμε·
μὰ νὰ τὸν σφάξει ἄδικα ὁ πρικοκμένος κύρης,
μηδὲν τ' ὀρίσεις, Πλάστη μου, ὅπου 'σαι νοικοκύρης.
Σφαίνω καὶ φταίγω σου πολλά, γνωρίζω τὰ κακά μου, (85)
πάλι ἢ ἐλεημοσύνη σου νικᾷ τὰ σφάλματά μου.
Πούρι ἂ δὲν ἔναι μπορετὸ τοῦτο νὰ μεταθέσει,
δῶς μου καρδιά κι ἀποκοτιά, κι ἢ ψῆ μου ἄς μπορέσει
γιὰ τέκνο μου τὸν Ἰσαὰκ νὰ μὴν τότε γνωρίζω,
γιατὶ ἔχω σάρκα καὶ πονῶ, κορμὶ καὶ λακταρίζω. (90)
Κι ἐσύ, Θεέ, πού τ' ὀρισες, δῶς δύναμη κι ἐμένα
νὰ κάμω τ' ἀνημπόρετα σήμερο μπορεμένα,
νὰ τότε δῶ ἄθος νὰ γενεῖ, νὰ μὴν ἀναδακρῶσω
καὶ τὴ θυσία πού ζητᾷς σωστὴ νὰ σοῦ τὴ δώσω.

ΣΑΡΡΑ Ὡ Ἀβραάμ, ὦ Ἀβραάμ, ἴντᾶ 'ναι τὰ δηγᾶσαι; (95)
Νειρεύεσαι γῆ ξυπνητὸς εἶσαι καὶ δὲν κοιμᾶσαι;
Σίμωσε, πέ μου το κι ἐμέ. Τί 'ναι πού σε βαραίνει;
Τίς σοῦ μιλεῖ; Μὲ ποιὸν μιλεῖς; Ποιοῦ 'ναι ἢ λαλιὰ πού βγαίνει;

ΑΒΡΑΑΜ Γυνή μου, δὲ νειρεύγομαι, τὸ στόμα μουρμουρίζει,
τὴν προσευκὴ μου στὸ Θεὸ κάνω πού μᾶς ὀρίζει. (100)
μὲ παρακάλιο προσκυνῶ, ὡσὰν κριματισμένος,
τοῦ Πλάστη κάνω δέηση κλιτός, γονατισμένος.
Λοιπὸ μὴ στέκεις ν' ἀγρυπνᾷς, μὰ γύρισε, κοιμήσου,
νύκτᾳ 'ναι κι ἄμε, ἀκούμπισε εἰς τὴν ἀνάπαψή σου.

ΣΑΡΡΑ Δὲν εἶν' καιρὸς τσῆ προσευκῆς, δὲν εἶναι αὐτὰ τὰ λέγεις. (105)
ἢ ἐμιλιά σου μαρτυρᾷ ἀπὸ καρδιᾶς πῶς κλαίγεις.
Τὴ γλώσσα σου γρικῶ ξερὴ, θαμπὸ τ' ἀνάβλεμμά σου,
περιορισμένο σὲ θωρῶ ἀπὸ τ' ἀναρίμματά σου.
Δὲν εἶν' καιρὸς νὰ κείτομαι ἐδέτσι ξεγνοιασμένη,
μὰ θέλω νὰ 'ρθω νὰ μοῦ πεῖς τί 'ναι πού σε βαραίνει. (110)
Δὲν εἶν' καιρὸς γιὰ ἀνάπαψη, δὲν εἶν' καιρὸς γιὰ στρῶμα,
φαρμάκι ἔχεις, Ἀβραάμ, πολλὰ πρικὺ στὸ στόμα.

ΑΒΡΑΑΜ Γεῖς πόνος μ' ἔσφαξε δριμύς, μὰ ἐδὰ μὲ σφάζει κι ἄλλος,
καὶ νὰ λογιᾶσω δὲ μπορῶ ποιὸς νὰ 'ναι πλιὰ μεγάλος.
Τὸν ἔνα δὲν ἐδύνουμου· τσι δυὸ πῶς νὰ γρικῆσω; (115)
Ἴντα λογῆς νὰ τσῆ φανεῖ, σὰν τσῆ τὸ μολογήσω;
Κύριε, ἐσύ πού τ' ὀρισες, βόηθα τοῦ δουλευτῆ σου,
μετάστρεψε τὸ βάρος σου καὶ πάψε τὴν ὀργή σου.

ΣΑΡΡΑ Ἀβραάμ, δὲν εἶναι πλιὸ καιρὸς νὰ χώνεις τὰ κουρφά σου·
τὰ μάτια σου τὸ μολογοῦ τὸ βάρος τῆ καρδιᾶς σου. (120)
Βαρὺ μαντάτο καὶ πρικὺ θὲς ἔχει γρικημένα·
πέ το λοιπὸν καὶ μὴ δειλιᾶς, θαρρέψου μού το ἐμένα.
Πέ το καὶ σκιᾶς παρηγοριὰ ἐγὼ σοῦ θέλω δώσει,
ἂν ἡ βουλή μου παραμπρὸς δὲν ἤμπορεῖ νὰ σώσει.
Κι ἀπάλυνε στὰ λόγια μου κι ἄς τὴ σκληριὰ τὴν τόση, (125)
δῶς θέλημα τῆ γλώσσας σου νὰ μοῦ τὸ φανερώσει.
Ἡ σάρκα μου εἶναι σάρκα σου, ἡ καρδιά μου εἶναι καρδιά σου,
δικά μου εἶναι τὰ πάθη σου, οἱ πόνοι κι ἡ πρικιά σου.

ΑΒΡΑΑΜ Ἐκεῖνον ὁποῦ μοῦ ζητᾶς καὶ πεθυμᾶς νὰ μάθεις,
μάθεις το θὲς καὶ δεῖς το θὲς, καημένη, σὰν τὸ πάθεις· (130)
μὰ πρὶ γενεῖ, ἀποκοτιὰ νὰ σοῦ τὸ πῶ δὲν ἔχω,
γιατὶ τὴ γνώμη σου γρικῶ, τσὶ πράξεις σου κατέχω,
καὶ θὲς νὰ κάμεις ταραχή, σὰ σοῦ τὸ μολογήσω,
κι ὄντα βαλθῶ νὰ σοῦ τὸ πῶ, πάντα γυρίζω ὀπίσω.
Τάξε μου καὶ νὰ μὴ σφαγεῖς καὶ κακοθανατίσεις (135)
καὶ μηδὲ νὰ σκανταλιστεῖς, εἰς ὅ,τι κι ἂ γρικῆσεις·
νὰ κάμεις πέτρα τὴν καρδιά, νὰ μὴ σοῦ δώσει πόνο,
καὶ τότε νὰ σοῦ δηγηθῶ ἐκεῖνο ποῦ σοῦ χώνω.

ΣΑΡΡΑ Μολόγησέ μου το κι ἐμέ, ἂν ἀγαπᾶς τὴ Σάρρα,
πέ μου το καὶ μηδὲ δειλιᾶς κι ἂς πάψει αὐτὴ ἡ τρομάρα· (140)
καὶ νὰ μὲ δεῖς πολλὰ κλιτὴ, πολλὰ σιγανεμένη,
ἂ μοῦ ἴπες πῶς ὁ Ἰσαὰκ σήμερον ἀποθαίνει.

ΑΒΡΑΑΜ Καημένη, κι ἐπροφήτεψες ὡς ἦρθες ἐκ τὸ στρῶμα
κι ἠύρηκες τό ἄχω στὴν καρδιά, πρὶ νὰ τὸ πει τὸ στόμα.

ΣΑΡΡΑ Δέ με, Ἀβραάμ, γονατιστὴ ποῦ σοῦ ζητῶ τὴ χάρη (145)
νὰ μοῦ τὸ πείς, καὶ τὴν καρδιά νὰ κάμω σὰ λιθάρι,
ν' ἀφουκραστῶ μ' ἀπομονὴ κι εἰς ὅ,τι μοῦ μιλήσεις
ποτὲ νὰ μὴν ἀντισταθῶ, μὰ νὰ γενεῖ τ' ὀρίσεις.
Ὅσο πλιὰ λὲς κι εἶναι βαρὺ ἐτοῦτο τὸ μαντάτο,
ἐτόσο πλιὰ τὰ λογικὰ μοῦ βάνεις ἄνω κάτω, (150)
κι ἐτόσο πλιὰ αὐτὴ ἡ καρδιά μὲ ξεκινᾶ καὶ θέλει
νὰ μάθω τί ἔναι τὸ βαρὺ κακὸν ὁποῦ μᾶς μέλλει.
Μὴ στέκεις, σὲ παρακαλῶ, μὲ χεῖλη σωπασμένα,
μὰ, νὰ χαρεῖς τὸν Ἰσαὰκ, μολόγα το κι ἐμένα.

ΑΒΡΑΑΜ Κάτεχε πῶς Ἀφέντης μας καὶ Πλάστης καὶ Θεός μας (155)
θυσίαν ἐπεθύμησε νὰ κάμω τὸν ὑγιό μας.

Τὸν Ἰσαὰκ μου ἴζητηξε, κι ὄρισε δίχως ἄλλο
νὰ τότε σφάξω κι εἰς πυρρὴ φωτιά νὰ τότε βάλω·
καὶ θέλει μὲ τὴ χέρα μου ὅλα νὰ τὰ τελειώσω
κι ἀπάνω σὲ ψηλὸ βουνὶ εὐκαριστιὰ νὰ δώσω. (160)
Λοιπὸ τὴν πρίκα, ὡς φρόνιμη, διῶξε ἀπὸ τὴν καρδιά σου,
διῶξε καὶ πάσα σαρκικὴ λύπη ἀπὸ κοντά σου.
Τούτη εἶναι ὀρδινιὰ Θεοῦ, ὅπου τὰ πάντα ὀρίζει,
τοῖ δούλους του τοῖ μπιστικούς τέτοιας λογῆς γνωρίζει.
Παρηγοροῦ, σὰ γνωστικὴ, τίποτα μὴ βαραίνεις, (165)
μόνο φκαρίστα τὸ Θεὸ εἰς ὅ,τι κι ἂν παθαίνεις.
Αὐτὸς ὀρίζει ἐσὲ κι ἐμὲ καὶ θέλει τὸν ὑγιό μας·
τὸ θέλημά του νὰ γενεῖ, ἀμ' ὄχι τὸ δικό μας.
Τὸ τέκνο μας δὲν εἶναι ἐμᾶς, μόν' εἶναι πλιά δικό του·
τώρα τὸ θέλει· ποιὸς μπορεῖ νὰ βγεῖ ἐκ τὸν ὀρισμό του; (170)

ΣΑΡΡΑ Ὅφου μαντάτο, ὄφου φωνή, ὄφου καρδιᾶς λακτάρα,
ὄφου φωτιά πὸ μ' ἔκαψε, ὄφου κορμιοῦ τρομάρα!
Ὅφου μαχαίρια καὶ σπαθιὰ πὸ μ' ἔμπηκαν στὴν καρδιά μου
κι ἐκάμαν ἐκατὸ πληγὲς μέσα τὰ σωθικά μου!
Μὲ ποιὰν ἀπομονὴ νὰ ζῶ, νὰ μὴν ἐβγεῖ ἡ ψυχὴ μου, (175)
ἀξάφνου μ' ἔτοιο θάνατο νὰ χάσω τὸ παιδί μου;
Κι ἄς ἤθελα γενεῖ κουφή, τυφλὴ στὰ γερατειά μου,
νὰ μὴ θωροῦ τὰ μάτια μου, νὰ μὴ γρικῶ τ' αὐτιά μου·
μὰ νὰ γρικῶ καὶ νὰ θωρῶ, ὑγιέ μου, πῶς σὲ χάνω,
χίλιες πληγὲς εἰς τὴν καρδιά τούτη τὴν ὥρα βάνω. (180)
Πῶς νὰ τὸ πληροφοροεθῶ, νὰ μὴν παραλογίσω,
καὶ τὸ μαντάτο τὸ πρικὸν τίνος νὰ τὸ γρικῆσω;
Ὡ μεγαλότατε Κριτή, καὶ πάψε τὸ θυμό σου,
στὴ σημερινὴν ἀπόφαση ἄλλαξε τὸ σκοπό σου.
Τοῦ δικιοσύνης τὸ σπαθὶ βάλε το στὸ φηκάρι (185)
καὶ πιάσ' τὸ ἐλεημοσύνης σου, πὸ ἔχει μεγάλη χάρη·
καὶ μετὰ κείνο κρίνε τα σήμερο τὰ κακά μας
κι ἄφησ' τὸ τέκνο μας νὰ ζεῖ τώρα στὰ γερατειά μας.
Ἦ δῶσ' μου ἐμένα θάνατο, πρὶ ν' ἀποθάνει ἐκεῖνο,
καὶ μὴν τ' ὀρίσει ἡ χάρη σου δίχως του ν' ἀπομείνω. (190)
Ἐχάθηκέ μου ἡ δύναμη, ἐκόπη ἡ καρδιά μου,
ἡ ψή μου συμμαζώνεται κι ἦρθαν τὰ ὕστερά μου.
Βοηθᾶτε μου, καὶ δὲ μπορῶ, γρικῶ κι ἐβγαίνει ἡ ψή μου,
ἐτέλειωσαν τὰ ἔτη μου, ἐδιάβη ἡ ζωὴ μου.

ΑΝΤΑ Βοηθᾶτε στ' ἀνιπόλπιστο, δοῦλοι, καὶ μαζωκτεῖτε, (195)
καὶ τὴν κερά μας τὴν καλὴ πῶς ἔ νεκρὴ νὰ δεῖτε.

TAMAR Δὲ λὲς μὲ δίχως ἀφορμὴ — ἴντὰ ἕχε κι ἐλιγώθη
κι ἐχλώμιανεν ἢ ὄψη τση κι ὡς τοῦ νεκροῦ ἐσώθη;
Πιάστε νὰ τὴ σηκώσομε, νὰ πᾶμεν εἰς τὴν κλίνη!
Δὲν εἶναι τούτη γιὰ ζωὴ, γλήγορα μᾶς ἀφήνει. (200)

ABRAAM Ὅιμὲ τὸν κακορίζικο, ὀιμὲ τὸν κακομοίση,
τὸν πονεμένο γέροντα, τὸν πρικαμένο κύρη.
Ἀπάνω στοῖ καημοῦς καημὸς καὶ εἰς τοῖ πρίκες πρίκα
καὶ πρὸς τὰ πρῶτα βάσανα ἄλλα πάλι μ' εὐρήκα.
Ὁ Ἰσαὰκ ἀπόφαση ἐδόθη ν' ἀποθάνει (205)
καὶ τώρα πάλι ὁ Ἀβραὰμ καὶ τὴ γυνὴ του χάνει.
Ἐλόγιαζά το κι ἤλεγα, σὰν τσῆ τὸ φανερώσω,
χάνω τη κι ἀνημπόρετον εἶναι νὰ τὴ γλυτώσω.
Ἄς εἶχα μάτια σκοτεινά, αὐτιά νὰ μὴ φουκροῦμαι
κι ἄς εἶχα σιδερὴ καρδιὰ στὸν πόλεμον ὀπού ἔμαι, (210)
νὰ μὴ θωρῶ τὸ γίνεται, νὰ μὴ γρικῶ τὸν πόνο,
τὸν Κύριο νὰ φκαριστῶ, τὸ χρέος νὰ πλερώνω.
Μὰ ἕχει κι ἡ σάρκα μερτικὸ καὶ τὸ δικό τση θέλει,
κι ἄς σκορπιστοῦν ὡσὰν καπνὸς τὰ σκοτεινά μου μέλη.

Τὴ σάρκαν ὀπού μου ἔδωκες, Πλάστη καὶ Ποιητὴ μου, (215)
ἄσ' τήνε νὰ θαρραπαγῆ εἰς τὴ γανάκτησή μου.
Ἡ ὄρεξη κι ὁ λογισμὸς εἶναι νὰ σοῦ δουλεύει,
τὰ σφάλματα τσῆ σάρκας μου καὶ βάρη νὰ γιατρεύει.

Μὴ στέκω πλιὸ νὰ καρτερῶ, τὸ χρέος μου ἄς πλερώσω
κι ὅ,τι μοῦ ἔζητηξε ὁ Θεὸς προθυμερὰ ἄς τοῦ δώσω. (220)

Τὸ θέλημά σου νὰ γενεῖ, Κύριε, κι ὁ ὀρισμὸς σου
κι ἀπ' ὅ,τι εἶπες νὰ μὴ βγεῖ ὁ δοῦλος ὁ δικός σου.
Ἡ χάρη σου μοῦ τό ἔπεψε καὶ πάλι μοῦ τὸ παίρνει,
καὶ τὰ κακὰ καὶ τ' ἀγαθὰ ἢ χάρη σου τὰ φέρνει.

Ο ΑΓΓΕΛΟΣ Βλέπε μὴ σφάλεις, Ἀβραάμ, τώρα στὰ γερατειά σου, (225)
τὸ τέκνο πού ἔδωκε ὁ Θεὸς δὲν εἶναι πλιὸ τσ' ἐξᾶς σου,
ὄχι τὸ τέκνο μοναχά, ἀμὴ καὶ τὸ κορμί σου,
τὸ σπίτι σου, τὸ πρᾶμα σου, τὰ πλούτη κι ἡ γυνὴ σου.
Ἀφέντη ἀποπάνω σου ἔχεις ὀπού σ' ὀρίζει,
ἐκεῖνον ὀπού τὰ κουρφὰ καὶ τοῖ καρδιὲς γνωρίζει. (230)
Λοιπὸ μὴ στέκεις νὰ θωρεῖς, κάμε, κι ἡ ὥρα πάγει,
κρέμασε τὸ σκληρὸ σπαθὶ εἰς τὸ δεξὸ σου πλάγι
καὶ μίλησε τῶ δούλω σου μ' ὄλη τὴν ὄρεξή σου,
ἄψε φωτιά νὰ τὴ βαστᾶς, ξύπνησε τὸ παιδί σου

καί, πρίχου ή Σάρρα σηκωθεῖ καί δεῖ τὸ μισεμό σου, (235)
σπούδαξε ἐσύ, ὅσο μπορεῖς, πήγαινε στήν ὁδό σου.

ΑΒΡΑΑΜ Σιμπάν, Σοφέρ, δούλοι πιστοί, ξυπνᾶτε, σηκωθεῖτε,
δουλειά σᾶς θέλω καί τοῖ δυό, ἐλάτε, μὴν ἀργεῖτε.
Σπουδάξετε τὰ ζάλα σας, γιατί ὁ Θεὸς μὲ βιάζει
νὰ κάμει ὁ νοῦς κι ἡ ὄρεξη ἐκεῖνα τὰ λογιαίνει. (240)

ΣΙΜΠΑΝ Ἀφέντη, ἐπά 'μεστα κι οἱ δυό, μὰ τί 'ναι τὸ σπουδάξεις
καί μὲ φωνή λυπητερή παρὰ ποτὲ μᾶς κράζεις;
Ἴντα δουλειά σὲ ξεκινᾶ, ἴντα 'ναι ἡ βιά ἡ τόση
κι ἐξύπνησες κι ἐντύθηκες δυὸ ὥρες νὰ ξημερώσει;
Ποτὲ ἔτοιαν ὥρα σηκωτὸ δὲ σ' εἶδαμε κι ὡς μοιάζει (245)
μαντάτο τίβοτις κακὸ θὲ νὰ 'ναι πού σὲ βιάζει.

ΑΒΡΑΑΜ τὴ βιά μου καί τὴ σπούδα μου καί τὰ 'χω στήν καρδιά μου
δὲν εἶν' καιρὸς νὰ τὰ μιλῶ, κρατῶ τα γιὰ δικά μου.
Κάμετε ἐσεῖς μὲ προθυμιὰ τὰ σᾶσε θέλω ὀρίσει
κι εἰς ὅ,τι ἡ γλώσσα μου σᾶς πεῖ κι εἰς ὅ,τι σᾶς μιλήσει. (250)
Πιάσ' ξύλα, δεματιάσετε ὀγιά φανὸ μεγάλο,
τὸ κτῆμα μας φορτώσετε, νὰ πᾶμε 'ς τόπον ἄλλο.
Θυσίαν ἐβουλήθηκα νὰ κάμω τοῦ Θεοῦ μου
καί θέλω μὲ τοῦ λόγου μου τὴ συντροφιά τοῦ γιοῦ μου.
Σπουδάξετε προθυμερά, νὰ τὴ σακούλα, πιάσ' τη, (255)
νὰ πὰ νὰ θυσιάσομε τοῦ Ποιητῆ καί Πλάστη.

ΣΟΦΕΡ Ἀφέντη, ὀρίζεις τίποτις ἀπὸ τὰ πρόβατά σου
νὰ κάμεις τὴ θυσία σου, σὰν εἶν' τὸ μάθημά σου;
Νὰ προκινήσομεν ἐμεῖς, νὰ πᾶμε στὸ κουράδι
καί νὰ σοῦ φέρομε κριό, ἀρνὶ καί ρίφι ὀμάδι; (260)

ΑΒΡΑΑΜ Δούλοι πιστοί μου, σήμερο σ' ἐτούτη τὴ θυσία
εἶδὲ κριὸς εἶδὲ ἀρνὶ εἶδὲ ρίφι κάνει χρεία.
Καί κάμετε νὰ πηάνομε, κι ἐγὼ τὴν ἔγνοιαν ἔχω,
τ' ἀρνὶ πού θὲ νὰ σφάξομε πού κείτεται κατέχω.

Ἄς πὰ νὰ πιάσω τὸ σπαθί, τὸ κοφτερὸ μαχαίρι, (265)
νὰ κάμω λιονταριοῦ καρδιά καί σιδερὸ τὸ χέρι·
ἄς πάρω πυροβολικά, νὰ πορπατῶ, νὰ πηαίνω,
θωρῶ κι ἡ ὥρα παρωρεῖ, μὴ στέκω ν' ἀνιμένω·
ἄς πηαίνω, πρίχου σηκωθεῖ ἡ λιγωμένη Σάρρα
καί κάμει πάλι ταραχὴ καί σκότιση κι ἀντάρα. (270)

Ἐτούτη ἡ χέρα σήμερον ἔχει νὰ θανατώσει
κεῖνο τὸ τέκνο πού 'βλεπα ἥλιος νὰ μὴν τοῦ δώσει,
καὶ θεὸς νὰ κόψει τὸ σπαθί, πού ἀκονισμένον ἔχω,
ἓνα λαιμόν ὅπου ἀκριβὸ πλιά παρὰ μέναν ἔχω.
Τοῦτα τὰ πυροβολικά, ὅπου κρατῶ δεξά μου, (275)
θεὸς νὰ μοῦ κάμουσι φωτιά, νὰ κάψου τὴν καρδιά μου.
Δὲν εἶν' καιρὸς νὰ καρτερῶ, ἡ ὥρα μὲ σπουδάξει,
τὸ θέλημα τ' Ἀφέντη μου κι ἡ ὀρδινιά μὲ βιάζει.
Ἄς πὰ νὰ βρῶ τὸ τέκνο μου, γλήγορα νὰ τὸ ντύσω,
νὰ τὸ ξυπνήσω νὰ 'ρχεται, νὰ μ' ἀκλουθᾶ ἀποπίσω, (280)
νὰ πηαίνομε σπουδακτικοὶ σήμερο στὴν ὁδὸ μας
νὰ κάμω ὅ,τι ἐμίλησεν ἄγγελος κι ὁ Θεός μας.
Δίχως ἀντάρα καὶ φωνῆς τούτη ἡ δουλειὰ ἄς γένει,
ἐδὰ πού ἡ Σάρρα κείτεται ἀκόμη λιγωμένη.

ΑΝΤΑ Ταμάρ, θωρῶ τη τὴν κερά κι εἶναι ξεζαλισμένη, (285)
ἤνοιξε καὶ τὰ μάτια τση, ὅπου 'το λιγωμένη.
Τρέξε νὰ πᾶς στ' ἀφέντη μας, πὲ τὸ καλὸ μαντάτο
πὼς ἐνεστάθη ἡ κερά ἀπὸ τὸν Ἄδη κάτω.

TAMAR Ἀφέντη, μὴν προκαίνεσαι, ἡ καρδιά σου μὴ βαραίνει,
κι ἐξεζαλίστη ἡ κερά, ὅπου 'το λιγωμένη, (290)
καὶ πάσκει ν' ἀνεσηκωθεῖ, νὰ 'ρθη νὰ σ' εὔρει θέλει,
ἀμὲ θωρῶ καὶ λουκτουκιᾶ καὶ κλαίγει ὡσὰν κοπέλι.
Ρωτοῦμε τη νὰ μᾶσε πεῖ ἴντ' ἄχει καὶ θρηναῖται,
κι ἐκείνη δὲ μᾶσε μιλεῖ, μόνο πού ἀφουκρᾶται.
Στρέφεται ἐπά, στρέφεται ἐκεῖ, ὡσὰν περιορισμένη, (295)
καὶ φαίνεται σου κι ἐγνοιανὸ μαντάτον ἀνιμένει.
Κάμε, ἀφέντη, μὴν ἀργεῖς νὰ 'ρθεις νὰ τῆ μιλήσεις
κι ἔλα νὰ τήνε σπλαχνιστεῖς, νὰ τὴν παρηγορήσεις.

ΑΒΡΑΑΜ Θαρρεῖ ἡ δουλεύτρα κι ἤφερε μαντάτο πού μ' ἀρέσει·
ἡ Σάρρα ἐξεζαλίστηκε νὰ 'ρθει νὰ μὲ μπερδέσει, (300)
νὰ φανερώσει τοῦ παιδιοῦ τὸ φοβερὸ μυστήριον,
νὰ ξεχουρδίσει τὴ δουλειά, νὰ δώσει πλιά κριτήριο.
Μαγὰρι ἄς εἶχε κείτεσαι ἀκόμη λιγωμένη,
κι ἄθρωπος μὲ τὸ λίγωμα ποτὲ δὲν ἀποθαίνει·
νὰ 'θελα πάρει τὸ παιδί καί, σὰν εἶχα μακρύνει, (305)
ἄς ἤθελε ξεζαλιστεῖ κι αὐτὴ τὴν ὥρα ἐκείνη.

TAMAR Κερά μου, καλοκάρδισε, κερά μου, ξεζαλίσου,
ζύγωξε τὸ ἀναστεναγμοὺς κι ἄλλαξε τὴ βουλή σου,
συνήφερε τὰ λογικά, μὴ λουκτουκιᾶς, μὴν κλαίγεις,

τὰ λόγια τὰ λυπητερὰ διῶξε τα, μὴν τὰ λέγεις. (310)

ΣΑΡΡΑ Ἀφῆτε με, ὅπου νὰ ἴμουνε σήμερο ἀποθαμένη!

Ὡ Ἀβραάμ, ὦ Ἰσαάκ, ποῦ νὰ ἴστε μακρεμένοι;

Εἰς ποῖαν ὁδὸ νὰ πορπατεῖ τὸ κανακάρικόν μου

καὶ τίς μου τὸ ἔξενίτεψε τὸ φῶς τῶν ὀμματιῶ μου;

ΤΑΜΑΡ Κερά μου, μὴν κακοκαρδεῖς, ἐπά ναι τὸ παιδί σου, (315)

στὸ σπίτι εἶναι κι ἀφέντης μας, δὲν εἶσαι μοναχὴ σου.

Στὸ στρῶμα εἶναι τὸ παιδί, κοιμᾶται ξεγνοιασμένο,

κι ἀφέντης μας στὸν κόκαλον ἔχει σπαθὶ ζωσμένο

καὶ μὲ τσι δούλους του μιλεῖ καὶ τσι δουλειές τως σάζει·

μά ἔχει σὰν κάποιο λογισμό, ὅπου τότε πειράζει. (320)

ΑΒΡΑΑΜ Πόνος παιδιοῦ, πόνος γυνῆς μὲ πολемоῦν ὀμάδι,

τοῦ Σάρρας θλίψη, δάκρυα μὲ βάνουν εἰς τὸν Ἄδη.

Ἄς πάγω μέσα νὰ τὴ βρῶ, νὰ τὴν παρηγορήσω,

νὰ σιγανέψει τσι φωνές, κι ὥρᾳ ἴναι νὰ κινήσω.

ΣΑΡΡΑ Δὲν ἔχω πλιό μου νάκαρα, ἡ δύναμή μου ἐχάθη. (325)

ἐτοῦτα φέρνουν οἱ καημοί, τῶ σωθικῶ τὰ πάθη.

Δὲν ἔχω πόδια νὰ σταθῶ, ζαλίζομαι νὰ πέσω,

δὲν ἔχω νοῦ νὰ δέομαι καὶ νὰ παρακαλέσω.

ΑΒΡΑΑΜ Ἦγαπημένη μου γυνή, μὴν κάνεις σὰν κοπέλι·

τοῦτο ποῦ θὲ νὰ πάθομε Ἀφέντης μας τὸ θέλει. (330)

Σίμωσε, κάτσε μετὰ μέ, μὴν κλαίγεις, μὴ θρηνηᾶσαι,

μὲ κλάσματα καὶ μὲ δαρμούς, καημένη, δὲ φελαᾶσαι.

Τὸ τέκνον ὅπου ἐκάμαμε δὲν εἶν' δική μας χάρη·

ὁ Πλάστης μᾶς τὸ ἔχρησε, τώρα θὲ νὰ τὸ πάρει.

Τί θέλεις, ὦ βαριόμοιρη, νὰ κλαίγεις, νὰ θρηνηᾶσαι, (335)

καὶ τυραννᾶς με, τὸ φτωχό, κι ἐσὺ μηδὲ φελαᾶσαι;

Δὲν εἶν' καιρὸς γιὰ κλάσματα, Σάρρα μου, θυγατέρα,

εἶναι καιρὸς παρηγοριᾶς, ἀπομονῆς ἡμέρα.

ΣΑΡΡΑ Ἦντα μυστήριον φρικτό, ἴντα καημὸς καὶ πάθος,

ὄντα μου ποῦσι, τέκνον μου, τὸ πῶς ἐγίνης ἄθος! (340)

Ὅφου, μὲ ποῖαν ἀποκοτιὰ νὰ δυναστεῖς νὰ σφάξεις

τέτοιο κορμὶ ἀκριμάτιστο καὶ νὰ μηδὲν τρομάξεις;

Θέλεις το νὰ σκοτεινιαστοῦ τὰ μάτια σου, τὸ φῶς σου,

καὶ νὰ νεκρώσει τὸ παιδί, νὰ ξεψυχήσει ὀμπρός σου;

Μὲ ποῖας καρδιᾶς ἀπομονὴ ν' ἀκούσεις τὴ φωνὴ του, (345)

ὄντα ταράξει ὡσάν ἀρνὶ ὀμπρός σου τὸ κορμί του;
Ὅφου, παιδὶ τσ' ἀπακοῆς, ποῦ μέλλεις νὰ στρατέψεις,
ἴς ποιὸν τόπο σ' ἐκαλέσασι νὰ πᾶς νὰ ταξιδέψεις;
Κι ὡς πότε νὰ σὲ καρτερεῖ ὁ κύρης κι ἡ μητέρα,
ποιὰν ἑβδομάδα, ποιὸν καιρὸ, ποιὸ μήνα, ποιὰν ἡμέρα; (350)
Ὅφου, τὰ φύλλα τῆ καρδιᾶς καὶ πῶς νὰ μὴν τρομάσσου,
ὄνταν εἰς ἀλλουνοῦ παιδὶ ἀκούσω τ' ὄνομά σου;
Τέκνο μου, πῶς νὰ δυναστῶ τὴν ἀποχώρισή σου,
πῶς νὰ γρικῆσω ἀλλοῦ φωνὴ κι ὄχι τὴν ἐδική σου;
Τέκνο μου, καὶ γιατί ἔθελες νὰ λείψεις ἀπὸ μένα; (355)
Ἐγίνης τόσα φρόνιμο παρὰ παιδὶ κιανένα!
Τάσσω σου, ὑγιέ μου, τὸν καιρὸ ποὺ θέλω ἀκόμη ζήσει,
νὰ μὴν ἀφήσω κοπελιοῦ γλώσσα νὰ μοῦ μιλήσει
καὶ νὰ θωροῦ τὰ μάτια μου πάντα στῆ γῆς τὸν πάτο
καὶ νὰ θυμοῦμαι πάντοτε τὸ σημερὸν μαντάτο. (360)

ΑΒΡΑΑΜ Σάρρα, μὴ δίδεις πλιὰ καημὸ καὶ πάθος τῆ καρδιᾶς μου
καὶ κάμεις με ἀνυπόληφτο δοῦλο στὰ γερατεῖά μου.
Μὴ μοῦ δειλιάς τὴν ὄρεξη, νὰ μὴ γιαγείρω ὀπίσω,
πιᾶσω μαχαίρι καὶ σφαγῶ καὶ κακοθανατίσω.
Τὸ λογισμὸ συνήφερε, τὰ σφάλματά σου φτιάσε, (365)
καὶ δὲν ἀρέσου τοῦ Θεοῦ ἐτοῦτα τὰ δηγᾶσαι.
Καὶ τίνος ἀντιστένεσαι, κλαίγεις καὶ δὲν ἀρνεύγεις
καὶ τοῦ Θεοῦ τοὺς ὀρισμοὺς κάθεσαι καὶ γυρεύγεις;
Τὸ τέκνο μας, ἡ σάρκα μας, ἐμεῖς καὶ τὰ καλὰ μας,
ὄλά 'ν' τοῦ Πλάστη, πελελή, δὲν εἶναι ἐμᾶς δικά μας. (370)
Πούρι νὰ πέψει ἡ χάρη του, σὰν πάει στὸ πρόσωπό του
τούτη ἡ θυσία ποὺ μελετῶ, νὰ πάψει τὸ θυμὸ του.
Δὲ θέλω πλιὸ νὰ καρτερῶ, δὲ θέλω ν' ἀνιμένω,
πὰ νὰ ξυπνήσω τὸ παιδί, νὰ σηκωθεῖ, νὰ πηαίνω.

ΣΑΡΡΑ Ἐννιὰ μῆνες σ' ἐβάσταξα, τέκνο μου, κανακάρη, (375)
ἴς τοῦτο τὸ κακορίζικο καὶ σκοτεινὸ κουφάρι.
Τρεῖς χρόνους, γιέ μου, σοῦ ἴδιδα τὸ γάλα τῶ βυζῶ μου,
κι ἐσύ ἴσουνε τὰ μάτια μου κι ἐσύ ἴσουνε τὸ φῶς μου.
Ἐθώρου κι ἐμεγάλωνες ὡσὰ δεντροῦ κλωνάρι
κι ἐπλήθαινες στὲς ἀρετές, στὴ γνώση καὶ στὴ χάρη. (380)
Καὶ τώρα, πέ μου, ποιά χαρὰ βούλεσαι νὰ μοῦ δώσεις;
Ὡσὰ βροντή, σὰν ἀστραπὴ θὲ νὰ χαθεῖς, νὰ λιώσεις.
Κι ἐγὼ πῶς εἶναι μπορετὸ δίχως σου πλιὸ νὰ ζήσω;
Ποιὸ θάρρος ἔχω, ποιά δροσὰ στὰ γέρα μου τὰ ὀπίσω;

Πόση χαρὰ τ' ἀντρόγυνον ἐπήραμεν ἀντάμι, (385)
ὄντα μᾶς εἶπεν ὁ Θεὸς τὸ πῶς σὲ θέλω κάμει!
Καημένο σπίτι τοῦ Ἀβραάμ, πόσες χαρὲς ἐξώθης,
παιδάκι μου, ὄντα σ' ἔκαμα στὴ γῆ κι ἐφανερώθης!
Πῶς ἐγυρίσαν οἱ χαρὲς σὲ θλίψη 'ς μιὰν ἡμέρα,
πῶς ἐσκορπίσα σὰν καπνός, σὰ νέφη στὸν ἀέρα! (390)

ΑΒΡΑΑΜ Μὴν τὰ λογιάζομεν αὐτά, μέλλει του ν' ἀποθάνει,
μηδ' ὄφελος μηδὲ καλὸ τὸ κλάημα σου τοῦ κάνει.
Μόνο βαραίνεις τὸ Θεὸ καὶ χάρη δὲ μᾶς ἔχει
εἰς τὴ θυσία τὴν κάνομε, γιατί ὅλα τὰ κατέχει.
Ζύγωξε τσ' ἀναστεναγμούς, ζύγωξε καὶ τὴν πρίκα (395)
καὶ τὸ Θεὸ φκαρίστησε εἰς ὅ,τι μᾶς εὐρῆκα.

ΣΑΡΡΑ Ἄγομε, νοικοκύρη μου, ἐπειδὴ ὁ Θεὸς τὸ θέλει·
ἄμε καὶ νὰ 'ναι ἡ στράτα σας γάλα, δροσὲς καὶ μέλι·
ἄμε πού νὰ σ' ἀφουκραστει ὁ Θεός, νὰ σ' ἀπακούσει,
γλυκιὰ φωνὴ εἰς τὸ βουνὶ σήμερο νὰ σοῦ ποῦσι· (400)
κι ἄς τάξω, δὲν τὸ 'γέννησα εἰδέ 'δα το ποτέ μου,
μὰ ἓνα κερὶν ἀφτούμενον ἐκράτου κι ἡσβησέ μου.

ΑΒΡΑΑΜ Κάμε καὶ μὴν πρικαίνεσαι, σπούδαξε νὰ τὸ ντύσεις
καὶ φίλησε τὰ χεῖλη του νὰ τ' ἀποχαιρετήσεις·
ὀρδίνιασέ το γλήγορα, ντύσε το νὰ κινήσει, (405)
κι ἐκεῖνος ὅπου τ' ὄρισε νὰ σὲ παρηγορήσει.

ΣΑΡΡΑ Ἐπά 'ν' τὸ φῶς ὅπου 'βλεπα, ἐπὰ ἡ γλυκιὰ μου ζήση,
τὰ μάτια τὰ δὲν ὄρισεν ὁ Πλάστης νὰ μ' ἀφήσει·
ἐπά 'ν' τ' ἀφτούμενο κερὶ πού μελετᾶς νὰ σβήσεις
καὶ τὸ κορμὶν ὅπου ζητᾶς νὰ κακοθανατίσεις· (410)
ὡσὰν ἀρνάκι κείτεται κι ὡσὰν πουλὶ κοιμᾶται
κι εἰς τοῦ κυροῦ τὴν ἀπονιὰ πολλὰ παραπονᾶται.
Θωρεῖς το, νοικοκύρη μου, τὸ τέκνο τὸ καημένο
τὸ πῶς ἐδὰ παρὰ ποτὲ εἶναι ἀποχλωμασμένο;
Ἴδὲ τὴν ταπεινότητα πῶχει τὸ πρόσωπό του, (415)
καὶ φαίνεται σου καὶ γρικᾶ καὶ βλέπει τὸ σφαμὸ του.
Παιδάκι μου, καὶ νὰ θωρεῖς ὄνειρο πρικαμένο,
γιὰ κείνο κείτεσαι κλιτὸ καὶ παραπονεμένο;
Ὀλόχαρον ὀψὲς ἀργὰς σ' ἔθεκα, καλογιέ μου,
καὶ μὲ χαιράμενη καρδιὰν ἡμου παρὰ ποτέ μου· (420)
ἡστεκα κι ἐκαμάρωνα τοῦ ὕπνου σου τὴ ζάλη
κι ἐρέγουμου νὰ σὲ θωρῶ κι εἶχα χαρὰ μεγάλη.
Ἐποκοιμούσου, τέκνο μου, παίζοντας μετὰ μένα,

Ἔς πολλή χαρὰν εὐρίσκουμου παρὰ ἄθρωπο κιανένα.
Καὶ τώρα ποιά ἔναι ἡ ἀφορμὴ καὶ θέλεις νὰ μ' ἀφήσεις (425)
ὀλότυφλη καὶ σκοτεινὴ, τοῦ πόνου καὶ τῆς κρίσης;

ΑΒΡΑΑΜ Μὴ θέλεις μὲ τὸ κλάημα σου νὰ τοῦ ξεφανερῶσεις
τέτοιο μυστήριον φοβερὸ καὶ νὰ τὸ θανατώσεις·
μὰ σιγανὰ τὸ ξύπνησε, τὸ κλάημα σκόλασέ το,
μὲ τὰ κανάκια ντύσε το κι ἀποχαιρέτησέ το. (430)

ΣΑΡΡΑ Ποιὸ πρόσωπο καὶ ποιά καρδιά νὰ δυναστεῖ νὰ χῶσει
τέτοιο μυστήριον φρικτὸ, νὰ μὴν τὸ φανερώσει;

Εὐπνήσε, κανακάρικο κι ἀκριβαναθρεμμένο,
νὰ πᾶς εἰς τὴν ξεφάντωση πού σ' ἔχου καλεσμένο.
Ντύσου, νὰ βάλεις σκολινά, ροῦχα τοῦ μισεμοῦ σου, (435)
καὶ ν' ἀκλουθᾶς τοῦ Χάρου σου, ἀμ' ὄχι τοῦ κυροῦ σου.
Τέκνο τοῦ θελημάτου μου, πού νὰ ἔχεις τὴν εὐκὴ μου,
ὁ θάνατός σου φέρνει μου εἰς τέλος τὴ ζωὴ μου.
Ἡ εὐκὴ τσ' εὐκῆς μου, καλογιέ, εἰς τὰ στρατέματά σου
καὶ νὰ ἔναι ὀμπρὸς κι ὀπίσω σου κι εἰς τὰ ποδόζαλά σου. (440)

ΑΒΡΑΑΜ Σώπα, μὴν κλαίγεις, μὴ γρινιᾶς, Σάρρα, παρακαλῶ σε,
κι ἄγομε, μίσεψε ἀπὸ ἔδω καὶ τόπο μᾶσε δῶσε.
Μὴν τὸ ξυπνήσεις τὸ παιδί μὲ τὰ πρικιά σου λόγια,
μὰ κάμε σιδερὴ καρδιά κι ἄφησ' τὰ μοιρολόγια.

ΣΑΡΡΑ Σωπαίνω, κι ἄφησ' με, Ἀβραάμ, κι ἐγὼ νὰ τὸ ξυπνήσω, (445)
νὰ τὸ στολίσω τὸ φτωχὸ καὶ νὰ τ' ὀμορφοντύσω.
Κάλεσμα τόχου σήμερο καὶ γάμο εἰς τὸν Ἄδη,
κι ἄφησ' νὰ καταρδινιαστεῖ, νὰ μὴν τοῦ βροῦ ψεγάδι.

ΑΒΡΑΑΜ Φέρε μου ἔμὲ τὰ ροῦχα του, ἐπὰ δὲ θέλω νὰ ἔσαι
μηδὲ τὰ λέγει τὸ παιδί νὰ στέκεις ν' ἀφουκρᾶσαι, (450)
γιατὶ δὲν εἶναι βολετό, Σάρρα, νὰ τὸ βαστάξεις,
ὡσὰν τὸ δεῖς νὰ σηκωθεῖ, νὰ μὴν ἀναστενάξεις·
νὰ τρέχουσι τὰ δάκρυα σου χάμαι στοῦ γῆς τὸν πάτο,
καὶ τὸ παιδί ἔναι φρόνιμο καὶ παρευθὺς γρικᾶ το.
Μάθημα ἔχει τὸ φτωχὸ, κι ὡς σηκωθεῖ, τὸ κάνει, (455)
νὰ κρέμεται στὸ στήθος σου, νὰ σὲ περιλαμβάνει·
κι ἀνὲ ξυπνήσει, νὰ σὲ δεῖ, κρεμᾶται στὸ λαιμό σου
καὶ φανερώνεις του ζιμιὸ καὶ λές του τὸν καημό σου.
Πήγαινε, σὲ παρακαλῶ, καὶ δῶσ' μου ἐπὰ τὰ ροῦχα,
ἐδῶ ἦτανε τὰ σκολινὰ καὶ τὰ ἔμορφα πού τοῦ ἔχα. (460)

ΣΑΡΡΑ Τοῦτά 'ναι, ἐκεῖνα τὰ 'βανε πιδέξα πάσα σκόλη,
ὅπου τὸ 'μυριορέγουντα κι ἐκαμαρῶναν το ὄλοι·
τοῦτα ἔχουσι νὰ ματωθοῦ τὴ σήμερον ἡμέρα
καὶ τὸ παιδί θεὸ νὰ σφαγεῖ με τοῦ κυροῦ τὴ χέρα.

ΑΒΡΑΑΜ Ὡ Σάρρα, καὶ λυπήσου με κι αὐτὰ τὰ λόγια πάψε, (465)
χῶσε τὰ δάκρυα σου γιὰ 'δὰ κι ὡσὰ μισέψω, κλάψε.
Μὰ στοῦ Θεοῦ τὸ ζήτημα νὰ κλαίγεις, τί κερδαίνεις;
Μόνο τὴν ψὴ ταλαιπωρᾶς καὶ τὸ κορμὶ βαραίνεις.
Πήγαινε, λέγω, κι ὁ καιρὸς με βιάζει νὰ κινήσω,
νὰ τὸ ξυπνήσω σιγανὰ κι ἀγάλια νὰ τὸ ντύσω. (470)

ΣΑΡΡΑ Πάγω 'ς τόπον ἀπόκρυφο· νὰ σηκωθεῖ ἐκ τὸ στρωμα,
μιὰν ὥρα θεὸ νὰ τὸ κρατῶ, νὰ τὸ φιλῶ στὸ στόμα.

ΑΒΡΑΑΜ Πήγαινε, Σάρρα, κι ὁ Θεὸς πάλι τὴν ἔγνοιαν ἔχει·
ἂν τ' ἀναστήσει ἀπὸ νεκρὸ, καημένη, ποιὸς κατέχει;
Καὶ ζωντανὸ ἀπὸ τὴ φωτιά, ἂ θέλει, μᾶς τὸ βγάνει· (475)
ἀγγέλοι τοῦ δουλεύουσι κι ὅ,τι ὀρίζει κάνει.

ΣΑΡΡΑ Ἀλίμονο, ἀλίμονο, ἴντὰ 'ναι ἡ βιὰ ἡ τόση;
Παρηγοριὰ τῶν πελελῶ δίδουν ὀπόχου γνώση.

ΑΒΡΑΑΜ Ὡ Ἰσαάκ, ὦ Ἰσαάκ, ξύπνησε, τὸ παιδί μου,
ξύπνησε, γείρου νὰ ντυθεῖς, πού νὰ 'χεις τὴν εὐκὴ μου. (480)

ΙΣΑΑΚ Τίς εἶναι ἐπά; Τίς μοῦ μιλεῖ; Τίς με κουνεῖ; Ἄς μ' ἀφήσει.
Νυστάζω καὶ ζαλίζομαι, κι ἦρθε νὰ με ξυπνήσει!

ΑΒΡΑΑΜ Εὐπνησε, κανακάρη μου, κι ἐγώ 'μαι πού σε κράζω·
δουλειὰ σε θέλω βιαστική, γιὰ κείνο σε σπουδάζω.

ΙΣΑΑΚ Μὴ με ξυπνήσεις κι ἄσι με, κι ὕπνο γλυκὺ κοιμοῦμαι· (485)
νύκτὰ 'ν' πολλή κι ἄς θέσομε, καλέ, ν' ἀναπαγοῦμε.
Μὴ με ξυπνᾶς, νὰ με χαρεῖς, νὰ ζήσεις, ἀφεντάκη,
μὴ με πειράζεις, ἄφησ' με νὰ κοιμηθῶ δαμάκι.

ΑΒΡΑΑΜ Θωρῶ κι ἐδὰ παρὰ ποτὲ ὁ ὕπνος τὸ ζαλίζει.
Κοντὸ γρικᾶ τὸ τέλος του; Γιαῦτος παραμανίζει; (490)
Εὐπνησε, τὸ παιδάκι μου, νὰ πᾶμε εἰς περιβόλι,
νὰ πᾶ νὰ ξεφαντώσομε σήμερο πού 'ναι σκόλη.

ΙΣΑΑΚ Ὁφου, ἀφεντάκη μου γλυκύ, κι ἄς μέ 'θελες ἀφήσει,
καὶ μέ τὴν ὥρα τοῦ σκολειοῦ ἐγὼ 'θελα ξυπνήσει.

ΑΒΡΑΑΜ Σάρρα, ἄμε, κάμε προσευκή, δέηση στὸ Θεό μας (495)
καὶ κάμε πέτρα τὴν καρδιά ἐδὰ στὸ μισεμό μας·
κι ἀνιμένέ μας νὰ 'ρθομε, κι ἂν τύχει νὰ γυρίσω
ἀμάδι μέ τὸν Ἰσαάκ, νὰ σὲ παρηγορήσω.

ΣΑΡΡΑ Μὲ τῆ καρδιάς τ' ἀπόκτυπο θέλω σᾶς ἀνιμένει,
μ' ὅ,τι ἐγδοχή στὰ σίδερα ἔχουν οἱ φλακισμένοι, (500)
ὅπου ἀνιμένου τῆ φλακῆς τὴν πόρτα νὰ κτυπήσει,
νὰ ἔμπει μέσα ὁ δήμιος νὰ τοῖ πισταγκωνίσει,
νὰ τῶσε δώσει θάνατο ἄγριο, ματωμένο·
μέ τέτοιους ἀντεροσπασμοὺς σήμερον ἀνιμένω·
μέ τέτοιον ἀποκτυπημό, ὄντα μοῦ κατακροῦσι, (505)
θέλω ἀνιμένει τὸ πρικὺ μαντάτο νὰ μοῦ ποῦσι.

ΑΒΡΑΑΜ Ἐλα νὰ πᾶμε, τέκνο μου, μὴ στέκομε, νὰ ζήσεις,
νὰ ξεφαντώσεις σήμερο καὶ νὰ καλοκαρδίσεις.

ΙΣΑΑΚ Ὁ λογισμὸς μου δὲ μπορεῖ κι ὁ νοῦς νὰ τὸ γρικήσει
γιὰ ποιά ἀφορμὴ ἢ μάνα μου δὲν ἦρθε νὰ μέ ντύσει. (510)
Ἐσὺ ποτὲ δὲ μ' ἔντυσες, βαριέσαι τὰ κοπέλια,
ἀμ' ἔντυνέ με ἢ μάνα μου μέ χάχα καὶ γέλια.
Καὶ τώρα ποιά 'ναι ἢ ἀφορμὴ κι ἢ μάνα μου μ' ἐφῆκε
κι εἶδα τὴν μέ βαρὰ καρδιά στὴν κάμερα κι ἐμπῆκε;

ΑΒΡΑΑΜ Μέσα ὀρδινιάζει φαγητό, ποὺ θὲ νὰ μᾶσε δώσει (515)
νὰ πάρομε στὴ στράτα μας: ψωμί, κρασί καὶ βρώση.

ΙΣΑΑΚ Καὶ πέ μου το, πατέρα μου, ποῦ μελετᾶς νὰ πᾶμε,
στὸ σπίτι δὲ γυρίζομεν ἀπονωρὶς νὰ φᾶμε;

ΑΒΡΑΑΜ Θυσία θὲ νὰ κάμομε κι ἔναι μακρὰ δαμάκι,
εἰς ἕναν τόπον ὁμορφο, εἰσὲ ψηλὸ βουνάκι. (520)
γιὰ κεῖνο εἶναι ἢ μάνα σου σὰν κακοκαρδισμένη,
γιατὶ εἶπα τῆ ξωμένομε καὶ μὴ μᾶς ἀνιμένει.

ΙΣΑΑΚ Πήγαινε ὀμπρός, πατέρα μου, κι ἐγὼ ἀκλουθῶ ἀποπίσω,
μὰ θὲ νὰ δῶ τὴ μάνα μου, πρὶ παρὰ νὰ κινήσω.

ΣΑΡΡΑ Παιδί μου, κανακάρη μου, θάρρος κι ἀπαντοχὴ μου, (525)

παρηγοριὰ καὶ ζήση μου, ἄγομε στὴν εὐκὴ μου.

ΙΣΑΑΚ Μάνα, τὰ τόσα σου φιλιὰ σ' ἔγνοια πολλὴ μὲ βάνου,
τὰ μάτια σου ποὺ τρέχουσι καὶ δυὸ ποτάμια κάνου.
Ποιὰ πρίκα σ' εὔρε ἀδυνατὴ καὶ κλαῖς καὶ δὲν ἀρνεύγεις
κι ἀπὸ τὰ νύχια ὡς τὴν κορφή ὅλο μὲ πασπατεύγεις; (530)

ΣΑΡΡΑ Δὲν ἔχω, γιέ μου, τίβοτις, μὴ γνοιάζεσαι, νὰ ζήσεις,
καλόκαρδος εἰς τὸ βουνὶν ἄμε νὰ προσκυνήσεις.

ΙΣΑΑΚ Μάνα μου, στὴν ξεφάντωση πὰ νὰ σοῦ φέρω μῆλα
καὶ κλωναράκια τῶ δεντρῶ μὲ μυρισμένα φύλλα·
ἂ λάχει κι ἄλλο τίβοτις ὄμορφο, σοῦ τὸ φέρνω, (535)
κι ἂ μὲ γυρέψει ὁ δάσκαλος, πέ του ταχιά γιαγέρνω.

ΣΑΡΡΑ Τοῦτα τ' ἀπίδια μοῦ ἔχασιν ἀπὸ τὰ ψῆς φερμένα
καὶ ξαργιτοῦ τὰ φύλαγα, παιδάκι μου, γιὰ σένα ...
καὶ βάλε τα στὸ στήθος σου καὶ φά τα, ὄντε διψάσεις·
ὡσὰν τὸ μέλι εἶναι γλυκιά, πιάσ' νὰ τὰ δικιμάσεις. (540)

ΙΣΑΑΚ Μάνα μου, ἴντά 'ν' καὶ λουκτουκιᾶς καὶ κλαῖς καὶ δὲν ἀρνεύγεις;
ἴντα κακὸ μοῦ μελετᾶς κι ἴντα μοῦ προφητεύγεις;
Παράξενο μοῦ φαίνεται, σ' ἔγνοια μεγάλη μπαίνω·
κοντὸ ἀνεβαίνω στὸ βουνί, μὰ κάτω δὲ γιαγέρνω;

ΑΒΡΑΑΜ Ἄς πηαίνομε, παιδάκι μου, καὶ μὴν παραθεσμοῦμε, (545)
καὶ τὰ καλὰ καὶ τὰ ἴμορφα σήμερο πὰ νὰ βροῦμε.
Ἦ μάνα σου 'ν' λυπητερὴ, γιὰ κείνο δὲ σιμώνει·
θωρεῖ μας πῶς μισεύγομε, γιὰ τοῦτο ἀναδακρῶνει.

ΑΒΡΑΑΜ Ἄντα, Ταμάο, σφαλίσετε κι ἀμέτε στοῦ κερᾶς σας,
τώρα ἔχει χρειὰ παρὰ ποτὲ ἀπὸ τὴ συντροφιὰ σας· (550)
μὴν ἀπομένει μοναχὴ, μ' ἄς εἶστε μετὰ κείνη,
γιατὶ ἔχει κάποιον λογισμό, ὅπου πολλὰ τὴν κρίνει.

ΤΑΜΑΡ Εἰς ὅτι σώνει ἢ γνώση μας καὶ φτάνει ἢ ἐμιλιά μας
ὅλα νὰ τὰ κοπιάσομε κι ἐμεῖς γιὰ τὴν κερὰ μας.

ΙΣΑΑΚ ἴντά 'ναι ἢ σπούδα, κύρη μου, πρίχου νὰ διαφωτίσει, (555)
καὶ δὲν τὸν ἐνιμέναμε τὸν ἥλιο νὰ κεντήσει;

ΑΒΡΑΑΜ Ἐμένα εἶπεν ὁ Θεός, ὑγιέ μου, νὰ κινήσω
αὐγὴ κι εἰσὲ ψηλὸ βουνὶ νὰ πὰ νὰ προσκυνήσω
καὶ νὰ σὲ πάρω συντροφιά, νὰ δεῖς πῶς θυσιάζω,
νὰ πάρεις ξόμπλιν ἀπὸ μέ, νὰ διάζεις τὰ διάζω. (560)
Κι ἐκίνησα, σὰν τὸ θωρεῖς, κατὰ τὴν ὀρδινιά του·
κι εἰς τοῦτο, κανακάρη μου, τίς ξεύρει τὰ κουρφά του;

ΙΣΑΑΚ Γιά πέ μου τον, πατέρα μου, κι ἐμὲ τὸ λογισμό σου·
ἴντὰ ἔναι καὶ παραμιλεῖς μόνιος καὶ μοναχός σου;
Τὸ πρόσωπό σου συντηρῶ, τὴν ὄψη σου ἀλλαμένη, (565)
τὴν ἐμιλιά σου ταπεινὴ καὶ ὄλη βουρκωμένη·
βαρὰ βαρὰ ἔντὰ ζάλα σου, θολὸ τ' ἀνάβλεμμα σου·
πέ μου, τί παραπόνεση σκληβώνει τὴν καρδιά σου;
Ὅμάδι συνοδεύγομε, ὀμάδι πορπατοῦμε
καὶ τὰ καλὰ καὶ τὰ ἔμορφα ὀμάδι πὰ νὰ βροῦμε· (570)
καὶ πορπατῶ χαιράμενο καὶ καλοκαρδισμένο,
κι ἔσὲ θωρῶ πολλὰ κλιτό, πολλὰ χαμηλωμένο.
Πέ μου κι ἐμὲ τὴν ἀφορμή, κύρη, παρακαλῶ σε,
τὸν πόνο σου ἄς μοιράσομε καὶ μερτικὸ μοῦ δῶσε,
νὰ σ' ἀλαφρώσω ἐκ τὸ πολὺ βάρος ὅπου σὲ κρίνει, (575)
καὶ λίγο κι οὐδὲ τίβοτις πράμα νὰ σ' ἀπομείνει.

ΑΒΡΑΑΜ Ἐσὺ μεγάλου ἀφέντη σήμερον ἔχω νὰ θυσιάσω·
τὰ θεὲ νὰ πῶ πρωτύτερα πρέπει νὰ τὰ λογιῶσω.
Ἐδὰ ἔντ' καιρὸς τσῆ προσευκῆς, δάκρυα δριμιὰ τυχαίνου,
νὰ συμπαθήσει ὁ Κύριος πάσα κριματισμένου. (580)
Ἐτοῦτες εἶναι οἱ ἀφορμὲς ποὺ εἰς λογισμοὺς μ' ἐβάλα
καὶ ποὺ θωρεῖς πῶς πορπατῶ κλιτὰ κλιτὰ τὰ ζάλα.

ΣΟΦΕΡ Σιμπάν, τὸν Ἀβραὰμ θωρῶ κι ἔχει μεγάλη ζάλη·
νὰ μὴν τότε ρωτήσομε, νὰ τοῦ τὸ ποῦμε πάλι;
Δὲν εἶν' πρεπὸ νὰ βλέπομε κλιτὸ τὸ πρόσωπό του (585)

καὶ νὰ μὴδὲ ρωτήσομε, νὰ πεῖ τὸ λογισμό του.
Σὰ δοῦλοι ποὺ ἔμαστε καλοί, ἴσοι καὶ μπιστεμένοι,
τ' ἀφέντη μας τὸν κίντυνο νὰ μάθομε τυχαίνει.
Κράξε τότε παραμεράς, Σιμπάν, καὶ ρώτηξέ τον,
τὸ λογισμό του ἀλάφρωσε καὶ παρηγόρησέ τον. (590)
Κι ἐγὼ μὲ τὸ παιδάριον θέλω παραμερίσει,
νὰ μὴ δειλιάσει ὁ Ἀβραὰμ, ἃ θεὲ νὰ σοῦ μιλήσει·
γιατὶ σ' ὅ,τι μοῦ ἔφάνηκε κι ἤκουσα τσῆ κεράς μας,
ποὺ ἔπαραμίλειε κι ἔκλαιγε, τ' ἀρνὶ εἶναι κοντὰ μας

ὅπου ἔχει νὰ θυσιαστῆ εἰς τὸ βουνὸν ἀπάνω· (595)
ἔτσι μοῦ ἴφνη κι ἄκουσα, μαγὰρι καὶ νὰ σφάνω.

ΣΙΜΠΑΝ Ἰντὰ ἴναι αὐτὰνα τὰ μιλεῖς, πῶς ἔχει αὐτὸ νὰ μοιάσει;
Ὁ Ἀβραὰμ τὸν Ἰσαὰκ θέλει νὰ θυσιάσει;
Ὅπου γρικᾶ τὰ λόγια σου, κι ἄλλο νὰ μὴν κατέχει,
λέγει τὸ πῶς ὁ Ἀβραὰμ τ' ἀρνὶ βρεμμένον ἔχει, (600)
τὸν Ἰσαὰκ, κι ἄλλο ἀρνὶ δὲ θέλει νὰ γυρέψει.
Ποιὸς ἔχει γλώσσα νὰ τὸ πεῖ καὶ νοῦ νὰ τὸ πιστέψει;

ΣΟΦΕΡ Ὡ Βασιλέα τ' οὐρανοῦ, καὶ κάμε ἐλεημοσύνη,
ἐτοῦτο πού ἴπα τοῦ Σιμπάν ψοματινὸ νὰ γίνεῖ.
Σιμπάν, προπάτειε, ρώτηξε νὰ δεῖς τὰ σοῦ δηγοῦμαι (605)
καὶ νὰ γνωρίσεις πῶς τ' αὐτιὰ τὰ ἴχω γιὰ ν' ἀφουκροῦμαι.

ΣΙΜΠΑΝ Ἀφέντη, μὴ μὲ βαρεθεῖς ἴς τὰ θὲ νὰ σὲ ρωτήξω·
μιὰ χάρη ἀπὸ λόγου σου βούλομαι νὰ ζητήξω·
μολόγησε τὸν πόνο σου, τὰ χεῖλη σου ἄς τὸν ποῦσι,
κι εἰς ἔτοιες χρεῖες, λέγουσι, οἱ ἀθρῶποι διαφοροῦσι. (610)
Νύκτᾳ ἴναι ἀκόμη καὶ μπορεῖ τὸ τέκνο ν' ἀκουμπήσει,
κι ἐμᾶς τῶ δουλευτᾶδω σου ἢ γλώσσα σου ἄς μιλήσει,
ἄς φανερώσει τὰ κουρφά, νὰ τὰ γρικῆσομε ὅλα,
κι ἀνὲ βοθηᾶσαι μετὰ μᾶς, θανάτωσέ μας κιόλα.

ΑΒΡΑΑΜ Σιμπάν, τὰ μὲ βαραίνουσι ἐσᾶς δὲν κάνει χρεία (615)
σήμερο νὰ τὰ μολογῶ, γιὰ νὰ ἴβρω σωτηρία.
Δὲν ἔναι πλιὸ μετανιωμὸς εἰς ὅ,τι κι ἄνε κάμω·
μαρτύροι θέλετε βρεθεῖ εἰς τοῦ παιδιοῦ τὸ γάμο.

ΣΙΜΠΑΝ Ὡ Παναγιά, καὶ δὲ μπορεῖ γεῖς δοῦλος νὰ τὰ μάθει
πιστός, καλὸς καὶ καρδιακός, τ' ἀφέντη του τὰ πάθη; (620)
Δὲν ξεύρεις κι ἢ παρηγοριὰ τῆς πρίκας ἔβοτάνι
κι ὅποιος τὸ βάλῃ στὴν πληγὴ, ντελόγο τότε γιάνει;

ΑΒΡΑΑΜ Ἐεκινημὸν εἰς τὴν καρδιὰ καὶ προθυμιὰ στὴ γλώσσα
γρικῶ καὶ θέλω νὰ σᾶς πῶ ποιὰ νέφη μ' ἐπλακῶσα.
Καὶ σήμερο γὴ τὸ ταχύ, τούτῃ γὴ ἄλλην ὥρα (625)
τυχαίνει νὰ μαθητευτεῖ· ἄς σᾶς τὸ πῶ καὶ τώρα.
Μὰ θέλω ὀμπρὸς τὸν Ἰσαὰκ παράμερας νὰ θέσει,
νὰ κοιμηθεῖ, νὰ μὴ γρικᾶ τὰ χεῖλη μου ἴντα λέσι.

Τέκνο μου, ἂν ἐβαρέθηκες, ἀκούμπισε δαμάκι,
κοιμήσου νὰ ξεκουραστῆς ἴς τοῦτο τὸ δεντρολάκι· (630)

καὶ βάνω σου τὸ ροῦχο μου, γιατί εἶν' κρυὸ τὸ χῶμα·
γιά ξάνοιξε πού σου 'καμα ἓνα πιτήδειο στρωμα.

ΙΣΑΑΚ Ὁφου, πολλὰ ἐκουράστηκα 'ς τοῦτα τὰ λίγα ζάλα,
κι ἄς θέσω ν' ἀποκοιμηθῶ στὸ ροῦχο πού μου 'βάλα.

ΑΒΡΑΑΜ Δουῖλοι καλοὶ καὶ μπιστικοί, τὸ πράμα τὸ ζητᾶτε, (635)
νὰ σᾶς τὸ πῶ, γιατί θωρῶ μὲ πόθο καὶ ρωτᾶτε.

Απόψε τὸ μεσάνυκτο ἀπὸ φωνὴν ἀγγέλου
ἤκουσα πῶς τὸ τέκνο μου εἰς τσ' ὄρανοὺς τὸ θέλου.
Τὸ τέλος του ἔχει νὰ γενεῖ μ' ἔτοιο βαρὺ κανόνα
ὅπου δὲν ἐγρικῆθηκεν ἀκόμη στὸν αἰῶνα. (640)

Ὅρισε κι εἶπεν ὁ Θεὸς ἡ χέρα μου νὰ πιάσει,
νὰ σφάξει, κάψει τὸ παιδί καὶ νὰ τὸ θυσιάσει.

Κι οὐδ' εἶναι πλιὸ μετανιωμός, γιατί τοῦ Ποιητῆ μου
θυσίαν ἄξα σήμερο τοῦ κάνω τὸ παιδί μου.

Ἐμάθετέ τα τὰ κουρφα καὶ πλιὸ μὴ μὲ ρωτᾶτε, (645)
γιατί μὲ σκανταλίζετε, κι ὄχι νὰ μὲ φελᾶτε.

ΣΙΜΠΙΑΝ Ἀπείς δὲν εἶ μετανιωμός, δὲν εἶναι δικιοσύνη!

Πράμα μᾶς λὲς ὅπου ποτὲ στὸν κόσμο δὲν ἐγίνη,
νὰ σφάξει ὁ κύρης τὸ παιδί, τὸ πλιά ἀκριβὸ πού νὰ 'χει
καὶ νὰ τοῦ δώσει θάνατο δίχως κακιὰ καὶ μάχη. (650)

Μεγάλον εἶναι καὶ βαρὺ, κι ὅσοι τὸ θέλου ἀκούσει
μεγάλη καταδίκαση γιὰ σένα θὲ νὰ ποῦσι.

ΑΒΡΑΑΜ Δὲν εἶναι ἐπὰ μετανιωμός κι Ἀφέντης μου τὸ θέλει,
'ς τόπον ἀρνιοῦ, 'ς τόπο ριφιοῦ νὰ σφάξω τὸ κοπέλι.

ΣΟΦΕΡ Ἀφέντη, λόγιασε καλὰ ἴντὰ 'ναι αὐτὰ τὰ κάνεις (655)

καὶ τὸ παιδάκι ἄδικα μὴ θὲς νὰ τ' ἀποθάνεις.

Δὲς κι ἂν ἐπαραγκίκησες, συνήφερε τὸ νοῦ σου,
κι ἐτοῦτον εἶναι φάντασμα, πείραξη τ' ὄνειροῦ σου.

Ὅνειρο ἦτον, Αβραάμ, ὄχι φωνὴ ἀγγέλου,

καὶ τὰ 'νειροφαντάσματα νὰ σὲ πειράξου θέλου. (660)

Πῶς εἶναι τοῦτο μπορετό, ὁ Πλάστης νὰ θελήσει
τέτοιο μυστήριο νὰ γενεῖ, πού κάνει δίκια κρίση;

Ἡ ζυγαρὰ ἡ ἀσφαλτος, ὅπου τὰ δίκια κρίνει,
πῶς εἶναι μπορετὸν ἐδὰ νὰ σφάλει καὶ νὰ κλίνει;

Παιδιά κι ἐγγόνια σου 'ταξεν ὁ Κύριος νὰ σοῦ δώσει, (665)

κι ἐδὰ πῶς εἶναι μπορετὸ τὸ τάσσιμο νὰ λιώσει;

Ἡ Σάρρα, πού 'τον ἄκαρπη καὶ γρὰ κατὰ τὴ φύση
μηδ' ἦτο γιὰ νὰ γαστρωθεῖ καὶ τέκνο νὰ ποιήσει,

ὁ Κύριος τὴν εὐλόγησε, καὶ μετὰ σένα ὁμάδι
τὸν Ἰσαὰκ ἐσπείρετε κι ἐκάμετε ὁμάδι. (670)
Κι ἡ φύσις πούρι ἐτρόμαξε νὰ δεῖ τοῦτο τὸ θάμα,
κι ἐδὰ 'πε νὰ τὸ κάψετε; Δὲν εἶναι τέτοιο πράμα.
Θυμᾶσαι πὼς σοῦ ἤταξεν ὁ Θεὸς τὴν ὥρα ἐκείνη
τὸ σπέρμα του, τοῦ Ἰσαὰκ, σὰν τ' ἄστρα νὰ πληθύνει
καὶ ὅλοι νὰ τὸν προσκυνοῦ, μεγάλο νὰ τὸν ἔχου, (675)
τὰ νέφαλα γιὰ λόγου του πάντα δροσὲς νὰ βρέχου;
Κι ἐδὰ λογιάζεις ὁ Θεὸς τότε ζητᾶ θυσία,
στὰ γέρα σας κι ἀνημποριές, ὅπου σᾶς κάνει χρεια; Ἄσ' το αὐτὸ τὸ μελετᾶς, ἔβγαλ' το ἀπὸ τὸ νοῦ σου,
μὴ θές νὰ καταδικαστεῖς, ὅπου 'σαι τοῦ καιροῦ σου. (680)
Πάψε τσ' αὐτοὺς τσι λογισμούς, διῶξε τσ' ἀπὸ σιμά σου,
μὴ βγάλεις τέτοιο ὄνομα ἐδὰ στὰ γερατεία σου·
μὴν τὸ φονέψεις τὸ παιδὶ μὲ δίχως νὰ σοῦ φταίσει,
κύρη ἄπονο κι ἀλύπητο μὴν κάμεις νὰ σὲ λέσι.
Ξένοι, δικοὶ τὸ ρέγονται τὸ τέκνο, ὅσοι τὸ δοῦσι, (685)
γιατὶ περισσα γνωστικὸ παρὰ ἄλλο τὸ κρατοῦσι,
ὁμορφο, ἀξαζόμενο, ἀπ' ἀρετὲς γεμάτο,
ἀφέντης ἔχει νὰ γενεῖ εἰσὲ πολὺ φουστάτο.
Κι ἐσὺ πὼς εἶναι μπορετὸ νὰ τὸ ματοκυλήσεις
καὶ τὴν κερά μας εἰς πολλὴ κακομοιριά ν' ἀφήσεις, (690)
καὶ πάντα μετὰ λόγου σου βαρὰ καρδιά νὰ 'χει;
Ἀφέντη, μὴν τὸ βουληθεῖς νὰ μπεῖς εἰς τέτοια μάχη.
Μὴν ἔμπεις 'ς τέτοιο πόλεμο μὲ τὴν κερά τὴ Σάρρα,
μὴν κάμεις, ὄντα σοῦ γρικᾶ, νὰ τσῆ κολλᾶ τρομάρα,
ἄπονο κύρη μὴ σὲ πεῖ κι ἀγρικήτο στὸν πόνο. (695)
τὴ στράτα τὴν περιπατεῖς ἄλλαξε καὶ τὸ δρόμο.

ΑΒΡΑΑΜ Σοφέρ, εἰς τοῦτα τὰ μιλεῖς τὴν ψῆ σου κριματίζεις
καὶ τὰ δηγᾶσαι δὲ γρικᾶς, τὰ λέγεις δὲ γνωρίζεις.
Σφάνεις νὰ λὲς πὼς ἦτονε ὄνειροφантаσμάτου
τ' Ἀφέντη μου οἱ παραγγελιὲς καὶ τὰ θελήματά του. (700)
Καὶ τίς μπορεῖ ν' ἀντισταθεῖ εἰς ὅ,τι μᾶς ὀρίσει;
Καὶ τὰ κουρφά του ποιὸς μπορεῖ ποτὲ νὰ τὰ γρικήσει;
Στὸ ὑψηλότατο θρονὶ ὅ,τι ἀποφασίσει,
ἄθρωπος δὲν τήνε γρικᾶ τὴ φοβερὴ του κρίση.
Ἀπὸ κακὸ βγάνει καλὸ, χαρὰ ἀπὸ τὴ θλίψη, (705)
κι ἀπ' ὅ,τι ὀρίσει κι ὅ,τι πεῖ ἄθρωπος μὴν τοῦ λείψει.
Τὸ τέκνον ὅπου 'ζήτηξε, πράμα δικό του θέλει·
σκλάβος του ἐγώ, ἡ μάνα του, σκλάβος καὶ τὸ κοπέλι.
Κιανένα πόνο δὲ γρικῶ, μὰ 'χω χαρὰ μεγάλη
πὼς μ' ἐσπλαχνίστη ὁ Θεὸς στὰ γερατεία μου πάλι. (710)

Πλιά ἄξον ἐδιάλεξεν ἐμὲ παρὰ κιανέναν ἄλλο
εἰς τὸ κανίσκι τὸ ζητᾶ, καὶ θέλεις νὰ τοῦ σφάλω;
Ἡ σάρκα ἂν εἶναι καὶ πονεῖ, ἀπομονὴν ἅς ἔχει·
γρικᾶ το ὁ λογαριασμός, ὅπου καλλιὰ κατέχει.
Ἄπονο κύρη ἅς μὲ ποῦν οἱ γλώσσες τῶν ἀθρώπων (715)
κι ἅς κάμω τό 'πεν ὁ Θεὸς μὲ μπιστεμένο τρόπο.
Τοῦ μάνας ἂν κακοφανεῖ, ἂ λυπηθεῖ, ἂν κλάψει,
πάλι μὲ μέρες καὶ καιρὸ ἢ θλίψη θέλει πάψει.
Κλάηματα, πόνους δὲ θωρῶ, δὲ βάνω τα στὸ νοῦ μου,
γιατὶ ἔχω πάντα πεθυμιὰ ν' ἀρέσω τοῦ Θεοῦ μου. (720)
Τοῖ δούλους του τοῖ μπιστικούς ἔτσι ἀναγυρεύει
ὁ εὐρισκόμενος παντοῦ, ὅπου ὅλους περισσεύει.
Ποιὸς νοῦς, ποιά γνώση δύνεται ποτὲ νὰ λογαριάσει
τὰ τοῦ Θεοῦ μυστήρια κι ἔτσι ψηλὰ νὰ φτάσει;
Καὶ πεθυμήσει τό 'θελα μόνος καὶ μοναχός μου (725)
τὸ ζήτημα ποῦ μοῦ 'καμεν ὁ Βασιλεὺς τοῦ κόσμου.
Κι ἐσύ, Σοφὲρ, τώρα μοῦ λὲς ὀπίσω νὰ γυρίσω
καὶ τὴ θυσία τὴ μελετῶ ἀκάμωτη ν' ἀφήσω;
Βάλε ἄλλο νοῦ καὶ λογισμό, κι ἐγὼ δὲν ἔχω πόνο,
μὰ τ' ὄρισεν Ἀφέντης μου γλήγορα ξετελειώνω. (730)
Τοῦ σάρκας τὰ πλανέματα ὀπίσω μου τ' ἀφήνω,
πάντα λογιάζω στὸν Κριτὴ, πάντ' ἔμαι μετὰ κεῖνο.
Καὶ κάθου ἐδῶ μὲ τὸ Σιμπάν, κι ἐγὼ μὲ τὸ κοπέλι
πᾶμεν ἀπάνω στὸ βουνί, καθὼς ὁ Θεὸς τὸ θέλει·
κι ἐκεῖ τὸ σφάζω νὰ καγεῖ, εὐκαριστιὰ νὰ δώσω, (735)
καλόκαρδος κι ὀλόχαρος τὸ χρέος μου νὰ πλερώσω.
Πὰ νὰ ξυπνήσω τὸ παιδί, θωρῶ το καὶ σαλεύγει
καὶ πασπατεύγει νὰ μὲ βρεῖ, καμμυώντας μὲ γυρεύγει.

ΑΒΡΑΑΜ Σηκῶσου, κανακάρη μου, κι ὥρα πολλὴ κοιμᾶσαι,
καὶ βάστα τούτους τοῖ δαυλοὺς, προθυμερὰ τοῖ πιάσε, (740)
νὰ πᾶμε ἀπάνω στὸ βουνί, σήκωσ' τσι καὶ πορπάτει,
τοῖ δούλους ἅς ἀφήσομεν ἐδῶ στὸ μονοπάτι·
κι ἐγὼ κι ἐσύ νὰ κάμομε θυσία στὸ Θεό μας,
γιὰ ν' ἀπομείνει τὸ μιστὸ μόνο σ' ἐμᾶς τοῖ δυό μας.

ΙΣΑΑΚ Κύρη, τὰ πυροβολικά, θωρῶ, κρατεῖς στὸ χέρι, (745)
στὸν κόκαλον ἐζώστηκες τὸ κοφτερὸ μαχαίρι,
ἐγὼ σηκώνω τοῖ δαυλοὺς ὅπου μᾶς κάνου χρεία,
μὰ ποῦ 'ν' τ' ἀρνί, ποῦ 'ναι ὁ κριὸς ὅπου θέλει ἢ θυσία;

ΑΒΡΑΑΜ Παιδάκι μου, μὴ γνοιάζεσαι, κι εἰς τὸ βουνὶν ἀπάνω
εἶναι τὰ ρίφια καὶ τ' ἀρνιά, κι ἀπ' ὅ,τι θέλω πιάνω. (750)

ΙΣΑΑΚ Τρεῖς μέρες παραδέρομε, τρεῖς μέρες πορπατοῦμε,
ὥρᾳ ἔναι νὰ σκολάσομε καὶ νὰ ξεκουραστοῦμε.

ΑΒΡΑΑΜ Ὑγιέ μου, βιάζεσαι νὰ δεῖς τσῆ ψῆς σου τῆ λακτάρα,
τοῦ λογισμοῦ τῆ σκότιση, τοῦ νοῦ σου τὴν ἀντάρα.
Βιάζεσαι νὰ τελειώσομε τὴ στράτα τήνε πᾶμε, (755)
ὅπου νεκρὸς πολλὰ ἄσκημος θὲ νὰ ταράξεις χάμαι.
Νά τον ἐδῶ τὸν ἐγνοϊανὸ τόπο τσῆ προσευκῆς μας·
ρίζε τὰ ξύλα, Ἰσαάκ, κι ἤρθαμε ἔς τὸ ἑπεθύμας.

ΙΣΑΑΚ Ἰντά ἔναι τὰ παραμιλεῖς, τὰ σιγανὰ τὰ λέγεις;
Ἰντά ἔναι καὶ σφουγγίζεσαι, ἰντά ἔναι αὐτοῦ καὶ κλαίγεις; (760)

ΑΒΡΑΑΜ Ἐκεῖνον ὅπου μὲ ρωτᾶς νὰ σοῦ τὸ πῶ, παιδί μου,
μ' ἄσι νὰ κάμω στὸ Θεό, ὀμπρός, τὴν προσευκὴ μου
καὶ νὰ στολίσω τράπεζα, ὀγιά νὰ θυσιάσω·
κάθισε ἐσὺ παραμεράς, ὥστε νὰ τὰ ὀρδιτιάσω.

ΙΣΑΑΚ Ἐρωῶ σε κι εἶσαι ἀνήμπορος καὶ κατηγορημένος· (765)
κι ἄσι μ' ἐμὲ νὰ κουραστῶ, ὅπου ἔμαι κρατημένος.

ΑΒΡΑΑΜ Τέκνο μου, τέκνο σπλαχνικό, πὺν ἐδὰ στὰ γερατεῖά μου
ἤσουνε τ' ἀπακούμπιο μου καὶ ἡ παρηγοριά μου.
Ἀπείτις ἐγεννήθηκες, ἐπῆρα σὰν ἀέρα,
σ' ὄλες τσὶ πράξες σ' εὔρηκα πάντα δεξά μου χέρα· (770)
ἐσύντρεχές μου, τοῦ φτωχοῦ, γιὰ νὰ μὲ ξεκουράζεις,
κι ὡς καὶ τὸν πρικαμένο σου τάφο καταρδιτιάζεις.
Κύριε, δῶσ' μου ἀπομονὴ σήμερο νὰ νικήσω,
γιατὶ εἰς μεγάλο πόλεμο μπαίνω νὰ πολεμήσω,
καὶ μὴ μοῦ παραπονεθεῖς, ἂν κλαίω, ἂ θρηνοῦμαι· (775)
τὴ σάρκα τὴν ἀθροπινὴ βαστῶ καὶ τυραννοῦμαι.

ΙΣΑΑΚ Ἐλα, ἀφεντάκη μου, νὰ δεῖς τὴν τράπεζα ἂ σ' ἀρέσει·
τ' ἀρνὶ μόνου τσῆ λείπεται νὰ βάλομε στὴ μέση.
Σπούδαξε νὰ ξετελειωθοῦν ἐτούτη τὴν ἡμέρα,
καὶ λακταρίζω, πεθυμῶ νὰ πάγω στὴ μητέρα. (780)

ΑΒΡΑΑΜ Γιέ μου, πνοὴ τσῆ ζήσης μου, πλιό σου δὲ θὲς γιαγεῖρει·
ἐπόδες τη τὴ μάνα σου καὶ τὸν καημένο κύρη.

ΙΣΑΑΚ Ἰντα μοῦ λές, πατέρα μου; Ὅφου, ἡ καρδιά μου ἐρράγη
καὶ τὸ κορμί μου ἐπλάκωσεν ἀναλαμπὴ κι ἐκάγη.

ΑΒΡΑΑΜ Τέκνο μου, δῶσε εὐκαριστιὰ εἰς ὅ,τι κι ἄνε πάθεις, (785)
κι ἦρθεν ἡ ὥρα τὰ κουρφὰ ὅπου ζητᾶς νὰ μάθεις.
Φέρε μου ἐπὰ τὰ χέρια σου νὰ τὰ γλυκοφιλήσω
καὶ νὰ τὰ δέσω μὲ σκοινί, νὰ τ' ἀποχαιρετήσω.
Ἦρθεν ἡ ὥρα κι ὁ καιρὸς ποὺ μέλλει νὰ σὲ χάσω:
ἐσύ 'σαι τὸ καλὸν ἀρνὶ ποὺ θὲ νὰ θυσιάσω. (790)
Φέρε μου ἐπὰ τὰ χέρια σου, τὰ ποδαράκια ἀντάμα,
ποὺ κοπελίστικη ἀταξιὰν ἀκόμη δὲν ἐκάμα.

ΙΣΑΑΚ Πατέρα μου, ὄνομα ἄπονο στὸν κόσμο θὲ νὰ πέψεις,
ἃ δὲ σκολάσεις τὸ θυμό, νὰ τόνε μεταστρέψεις.
Δὲν τὸ λυπᾶσαι τὸ παιδί τ' ἀκριβαναθρεμμένο; (795)
Δὲν τὸ θωρεῖς πῶς εἶν' κλιτό, πολλὰ χαμηλωμένο;
Τούτη ἦτον ἡ ξεφάντωση, τοῦτο τὸ περιβόλι,
ὅπου μ' ἐκάλεσες προχτὲς, τὴν περασμένη σκόλη;
Τοῦτα τὰ μάτια, ὅπου θωρεῖς καὶ τρέχου σὰν ποτάμι,
τοῦτο τὸ δροσερὸ κορμί, ποὺ τρέμει σὰν καλάμι, (800)
δὲν ἔχου τόση δύναμη σήμερο νὰ σὲ ποίσου
νὰ μὲ γνωρίσεις γιὰ παιδί, ν' ἀλλάξει ἡ ὄρεξή σου;
Ποῦ 'ν' τὰ σφικταγκαλιάσματα, κύρη μου; Ἐδιαβήκα;
Κι οἱ σπλαχνικὲς ἀναθροφές; Ἐξελησμονηθῆκα;
Τὰ κανακοφιλήματα ποῦ μέλλει νὰ τ' ἀφήσω, (805)
ποὺ μ' ἔβλεπες νὰ κοιμηθῶ καὶ πάλι νὰ ξυπνήσω;
Γιὰ νὰ μὲ δώσεις τῆ φωτιᾶς, ἦθρεφες τὸ κορμί μου,
καὶ γιὰ νὰ κόψεις σὰ ριφιοῦ κι ἀρνιοῦ τὴν κεφαλὴ μου;

ΑΒΡΑΑΜ Ὑγιέ μου, ὁ Παντοκράτορας ὀρίζει κι ἔτσι θέλει
στὸν τόπο τοῦτο νὰ καγοῦ τὰ τρυφερά σου μέλη. (810)
Συμπάθησέ μου, καλογιέ, τοῦ πρिकाμένου κύρη·
δὲν εἶν' δικό μου θέλημα, ἀμ' εἶν' τοῦ Νοικοκύρη.

ΙΣΑΑΚ Πατέρα μου, τὸ σπέρμα σου πόνεσε καὶ λυπήσου,
ἔβγαλε τέτοιο λογισμό ἀπὸ τὴν ὄρεξή σου.
Ἄ σοῦ 'φταιξα κιαμιὰ φορὰ, ἀπόφαση ἄλλη κάμε· (815)
μὴ θέλεις νὰ μουγκαλιστῶ καὶ νὰ ταράξω χάμαι.

ΑΒΡΑΑΜ Τέκνο μου, εἰς τούτη τὴ δουλειὰ Ἀφέντης μᾶς ὀρίζει,
τὸν πόνο μου, τὴν πρिका μου ἐκεῖνος τὴ γνωρίζει.
Μὰ σ' ὅ,τι ὀρίσει ἡ χάρη του ἃς τὸν εὐκαριστοῦμε
καὶ μὴν τόνε βαραίνομε στὰ λόγια ὅπου μιλοῦμε. (820)

ΙΣΑΑΚ Κατέχει το κι ἡ μάνα μου; Εἶναι μὲ θέλημά τη;

Πῶς ἦτο καὶ δὲ μ' ἔχωσε στὰ φύλλα τῆ καρδιᾶς τῆ;

ΑΒΡΑΑΜ Κατέχει το κι ἡ μάνα σου κι εἴμεστα συβασμένοι·
τοῦτος εἶναι ὀρισμὸς Θεοῦ καὶ καθαεὶς δὲ βγαίνει.

ΙΣΑΑΚ Ὁφου, πῶς τὴν ἐγνώρισα τὴν πρκαμένη μάνα! (825)

Ὅντα μ' ἀποχαιρέτησε, τὰ στήθη τῆ πῶς ἔκανα!

Ὡσάν ταράσσει τὸ πουλὶ εἰς τοῦ σφακτῆ τὸ χέρι,

ὄντε τοῦ γγίζει στὸ λαιμὸ τὸ κοφτερὸ μαχαίρι,

ἔτσι ἡ καημένη τῆ καρδιὰ ἤκανε, ὄντα μοῦ ἔμίλει

κι ὄντα μ' ἀποχαιρέτιζε κι ὄντα μ' ἐγλυκοφίλει· (830)

κι ὄντα μ' ἐπεριλάμπανε κλίνοντας εἰς τὸ στρῶμα,

πρικὺν φαρμάκι ἐστάζασι τὰ χεῖλη καὶ τὸ στόμα·

καὶ φανερὰ τὸ ἔγρικησα ἡ θυσία ἔχει βᾶρος

κι ἐγὼ θεὸς νὰ γενῶ τ' ἀρνὶ κι ἐσύ, ἀφέντη, Χάρος.

Δέσε με, κύρη μου, σφικτὰ καὶ στάσου νὰ σοῦ δείξω, (835)

ὄντα ταράσσω στὸ σφαγί, μὴ λάχει νὰ σ' ἀγγίξω

καὶ πέσω ἔς τέτοιο φταίσιμο στὸν ἀποχωρισμὸ μου

κι εὕρω το βᾶρος στὴν ψυχὴ ἔς τὸ ἴσφαλα στανικῶς μου.

Μ' αὐτὴ τὴ χέρα, πού ἔδεσες τοῦ Ἰσαὰκ τὰ μέλη,

τὸ τέκνο σου τὴν εὐλογία σήμερο τήνε θέλει· (840)

κι εὐλόγησέ με ἀπὸ καρδιᾶς καὶ δῶσ' μου τὴν εὐκὴ σου,

κι ἄς κλάψουσι τὰ μάτια σου κι ἄς μὲ πονέσει ἡ ψὴ σου.

ΑΒΡΑΑΜ Ἡ εὐκὴ τ' εὐκῆς μου, τέκνο μου, στὸν ἀπομισεμὸ σου,

στὸ σφάμα σου, στὸ κάημα σου καὶ εἰς τὸ θάνατό σου.

Τὸ θέλημα τ' Ἀφέντη μας τελειώνομε κι οἱ δύο μας, (845)

κι ἐκεῖνος νὰ ἔν' βοήθεια μας στὸν ἀποχωρισμὸ μας.

Καὶ σπούδαξε, στὴ χάρην του κάμε τὴν προσευκὴ σου

καὶ σύγκλινε τὴν κεφαλὴ μ' ὅλη τὴν ὄρεξή σου.

Μὴ λυπηθεῖς τὴ νιότη σου καὶ τὴ ζωὴ τὴ χάνεις·

χαρὰ σ' ἐσέ, παιδάκι μου, ἀπείτις ἀποθάνεις, (850)

χαρὰ σ' ἐσέ, χαρὰ σ' ἐσέ, ἀπείτις ξεψυχήσεις,

μεγάλα πλούτη καὶ χαρὲς πὰ νὰ κλερονομήσεις.

Σὰ σώσεις εἰς τοὺς οὐρανοὺς, ν' ἀνοίξουσι τὴ θύρα,

νὰ πᾶς μ' ὅλη τὴ μαρτυριὰ ὀμπρὸς εἰς τοῦ Σωτήρα,

τὸ αἶμα σου ν' ἀνασταθεῖ ὀμπρὸς στὸ πρόσωπό του, (855)

νὰ προσκυνᾶς καθημερνὸ τὸν τόπο τῶν ποδιῶ του.

Ἐκεῖ οἱ ἅγιοι ἀγάλλονται, χαίρονται κι εὐλογοῦσι,

τιμοῦσι καὶ δοξολογοῦν ὅλοι καὶ προσκυνοῦσι.

Νὰ ἔμπορου νὰ ἔξεψύχησα, ὄνταν ἐβγαίνει ἡ ψὴ σου,

καὶ νὰ ἔρθα ν' ἀνεπάγηκα εἰς τὴν ἀνάπαψή σου! (860)

Ἄς ἦτον ὀρισμὸς Θεοῦ νὰ μὲ ἔθελε κι ἐμένα,

ἐδὰ νὰ ἴμπῆκα στὴ φωτιά, νὰ ἴκαίγουμου μ' ἐσένα!
Μὰ μοναχὸ σ' ἐζήτηξεν ἡ χάρη του ἡ μεγάλη
ὀμπρός του νὰ θυσιαστῆς καὶ νὰ γενεῖς ἀθάλη.
Κάμε, παιδί μου, μὴν ἀργεῖς, τὴν προσευκὴ σου πέ τη, (865)
τὴν κεφαλὴ σου στὸν κορμὸ τοῦτον ἀκούμπισέ τη.

ΙΣΑΑΚ Καὶ ποῦ μὲ κράζεις, κύρη μου, νὰ ἴρθω νὰ γονατίσω,
ἴς ποιὸ γάμο, ἴς ποιὰ ξεφάντωση, καὶ λές μου μὴ σ' ἀργήσω;
Ἄορατε, λυπήσου με, ἀναρχε, πόνεσέ με,
καὶ πολυέλεε Θεέ, τώρα ἐλευθέρωσέ με. (870)
σπλαχνίσου τοὺς γονεὺς μου ἐδὰ στὰ γερατειά τως,
δῶσ' μου ζωὴ νὰ τῶς βοηθῶ εἰς τὴν ἀνημποριά τως.
Μ' ἂν ἔν' καὶ σὰν ἀμαρτωλοὶ δὲ μᾶσε πρέπει χάρη,
πέψε τῇ φύσης θάνατο πάραυτας νὰ μὲ πάρει,
νὰ μοῦ σφαλίσει ὁ κύρης μου τὰ μάτια καὶ τὸ στόμα, (875)
νὰ κάμει λάκκο τοῦ κορμιοῦ, νὰ τὸ σκεπάσει χῶμα·
νὰ μὴ γρικῆσω τὸ σπαθὶ νὰ κόψει τὸ λαιμό μου,
μηδὲ τρομάρα φοβερὴ κι ἄγρια στὸ θάνατό μου.

Δὲν εἶναι πλιὸ μετάθεση, δὲν εἶναι ἐλεημοσύνη;
Ἀπείτις ἔτσι τ' ὄρισεν ὁ Κύριος ὅπου κρίνει, (880)
μιὰ χάρη μόνο σοῦ ζητῶ στὸν ἀποχωρισμό μου:
νὰ μὴ θελήσεις ἄπονα νὰ κόψεις τὸ λαιμό μου·
μὰ σφάξε με κανακιστά, σιργουλιστά κι ἀγάλια,
γιὰ νὰ θωρεῖς τὰ δάκρυα, ν' ἀκοῦς τὰ παρακάλια·
νὰ σὲ θωρῶ, νὰ μὲ θωρεῖς, νὰ δῶ ἀνὲ λακταρίζεις (885)
καὶ τὸ φτωχὸ τὸν Ἰσαὰκ γιὰ τέκνο ἂ γνωρίζεις.
Κι ὡσὰν ταραῶ, νὰ μὲ δεῖς σὰν πρόβατον ὀμπρός σου,
ἀπάλυνε τὴν ὄρεξη καὶ πάψε τὸ θυμό σου.
Καὶ μὴ θελήσεις ἄπονα κι ἄλλο κακὸ νὰ πάθω:
μηδὲ μὲ βάλεις στὴ φωτιά, μηδὲ μὲ κάμεις ἄθο. (890)
ὡσὰ μὲ σφάξεις, μὴν καγῶ, μὴν κάμεις τέτοια κρίση,
νὰ μὴν τὸ μάθει ἡ μάνα μου καὶ κακοθανατίσει.
Τὸ σφάμα καὶ τὸ σκότωμα πούρι βαστάξει θέλει,
μὰ τῆς φωτιᾶς ἡ μάχαιρα νεκρώνει τῆς τὰ μέλη.
Μάνα μου, καὶ νὰ ἴπρόβαινες, νὰ μ' ἔβλεπες δεμένο (895)
καὶ νὰ σοῦ σύρω τὴ φωνὴ καὶ νὰ σοῦ πῶ «ἀποθαίνω!»·
συμπάθιο νὰ σοῦ ἴζητουνά, νὰ σὲ γλυκοφιλήσω
καὶ νὰ σὲ σφικταγκαλιαστῶ, νὰ σ' ἀποχαιρετήσω.
Μάνα μου, πλιὸ δὲν ἔρχεσαι στὸ στρῶμα νὰ μὲ ντύσεις,
νὰ μὲ ξυπνήσεις σπλαχνικὰ καὶ νὰ μὲ κανακίσεις. (900)
Μισεύγω σου καὶ χάνεις με σὰ χιόνι ὄντα λύσει
κι ὡσὰν ὄντα κρατεῖς κερὶ κι ἄνεμος σοῦ τὸ σβήσει.

Ἐκεῖνος ὅπου τ' ὄρισε νά 'ναι παρηγοριά σου
καὶ πέτρα τῆς ἀπομονῆς νὰ κάμει τὴν καρδιά σου.

Κύρη μου, ἀνὲ κιαμιὰ φορὰ σοῦ 'φταιξα ὡσὰν κοπέλι, (905)

συμπάθησε τοῦ Ἰσαάκ, καὶ νὰ μισέψει θέλει·
καὶ φίλησέ με σπλαχνικὰ καὶ δῶσ' μου τὴν εὐκὴ σου
καὶ τάξε πῶς κιαμιὰ φορὰν ἡμοῦ κι ἐγὼ παιδί σου.

Πῶς νὰ τὸ κάμει ἡ χέρα σου νὰ κόψει τὸ λαιμό μου
καὶ πῶς νὰ τότε δυναστεῖς τὸν ἀποχωρισμό μου; (910)

Τὴ χάρη ὅπου σοῦ 'ζήτηξα σήμερο κάμε μού τη,
ἐπάκουσε τοῦ Ἰσαάκ σκιάς τῆ βολὰν ἐτούτη;
ἀνάδια μου, νὰ σὲ θωρῶ, ἔβγαλε τὸ μαχαίρι
καὶ σίμωσέ μου το κοντά, νὰ σὲ φιλῶ στὸ χέρι.

Κύρη, μὴ σφίγγεις τὸ σκοινί, ἄσ' το ἀχαμνὸ δαμάκι (915)
καὶ μὴ μὲ βιάζεις κι ἄσι με ν' ἀκροσταθῶ λιγάκι.

Ἐκείνη ἡ χέρα, ὅπου πολλὰ μὲ 'χε κανακεμένο,
τὰ μοῦ τὰ κάνει σήμερο δὲ μὲ 'χει μαθημένο.

Γιὰ νὰ θυμᾶσαι ὅ,τι σοῦ πῶ, γλυκὺ φιλι σοῦ δίδω;
σήμερο τὴ μητέρα μου ἐσὲ τὴν παραδίδω. (920)

Μίλειε τση, παρηγόρα τη, ἄς εἴστε πάντα ὁμάδι,
καὶ πέ τση πῶς ὀλόχαρος πάγω νὰ βρῶ τὸν Ἄδη.

Ὅ,τι ἐδικό μου εὐρίσκεται στὰ μέσα τοῦ σπιτιοῦ μας
δῶσε τα τοῦ Ἐλισεέκ, τοῦ γειτονόπουλού μας,
τὰ ροῦχα μου καὶ τὰ χαρτιά, ἄγραφα καὶ γραμμένα, (925)

καὶ τὸ σεπέτι τὸ μικρὸ μ' ὅ,τι ἔχει πράμα ἐμένα,
γιατὶ εἶναι συνομήλικος καὶ συνανάθροφός μου,
φίλο καλὸ καὶ σπλαχνικὸ τὸν ἡῦρα στὸ σκολεῖό μου·
καὶ κάμε νὰ τὸ δυναστεῖς, κάμε νὰ τὸ βαστάξεις
εἰς τὸ ποδάρι τοῦ παιδιοῦ τὸν Ἐλισεέκ νὰ τάξεις. (930)

Ἄλλο δὲν ἔχω νὰ σοῦ πῶ καὶ νὰ σοῦ παραγγείλω,
μόνο πῶς ἀποχαιρετῶ πάσα ἐδικὸ καὶ φίλο.

Κύρη μου, ὅπου μ' ἔσπειρες, καὶ πῶς δὲ μὲ λυπᾶσαι;

Ὡ Πλάστη μου, βοήθα μου! Μάνα μου, καὶ ποῦ νὰ 'σαι;

ΑΒΡΑΑΜ Μηδὲ φωνιάζεις, τέκνο μου, κι ἐμένα θανατώνεις, (935)

μ' ἄς εἴσαι ἀπομονετικός, τὸν πόνο σου νὰ χώνεις.

Χαμήλωσε τὰ μάτια σου, χάμαι στὴ γῆ συντήρα,
νὰ κάμομε τὸ θέλημα τ' Ἀφέντη καὶ Σωτήρα.

Κλίνει τὸ κεφαλάκι σου λιγάκι, καλογιέ μου,
μὴ μὲ θωρεῖς, γιατί δειλιῶ. Νά τὴ θυσία, Θεέ μου! (940)

Ο ΑΓΓΕΛΟΣ Ὡ Ἀβραάμ, τὴ μάχαιρα γιάγειρε στὸ φηκάρι·
τὸς ἀγγέλους ἐπερίσσεψεν ἡ ἐδικὴ σου χάρη.

Χαρά σ' ἐσένα, Ἀβραάμ, κι εἰς τ' ἄσφαλτό σου ζάλο
μὲ τὴν ἐμπιστοσύνη σου, πού δὲν εὐρέθη εἰς ἄλλο.
Ἀβραάμ, μεγάλη ἢ πίστη σου, μεγάλη ἢ ὄρεξή σου, (945)
σήμερα ἐστεφανώθηκες ἐσὺ καὶ τὸ παιδί σου·
μεγάλη νίκην ἔκαμες στὸν πόλεμο ὅπου ἔμπηκες,
νὰ σὲ πλανέσου τὰ φθαρτὰ τοῦ κόσμου δὲν ἀφήκες.
Λύσε του τὰ δεματικά, λύτρωσε τὸ κοπέλι,
καὶ τὴ θυσία πού μελετᾷς Ἀφέντης πλιὸ δὲ θέλει. (950)
Δοῦλε πιστέ, δοῦλε καλέ, ἄντρα χαριτωμένε,
εἰς τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πύργε ξετελειωμένε,
ἐγνώρισεν ὁ Κύριος κι εἶδε τὴν ὄρεξή σου·
εὐλογημένος νὰ ἴσαι ἐσύ, τὸ τέκνο κι ἡ γυνή σου.
Ὅσα ἴναι τ' ἄστρα τ' οὐρανοῦ, φύλλα στὰ δέντρο ἄντάμι, (955)
τόση σπορά τὸ τέκνο σου, παιδόγγονα νὰ κάμει.
Ἐθώρειεν τὴν ὁ Ποιητὴς τὴν πίστη σου τὴν τόση,
μὰ ἔθελε καὶ τῶν ἄλλωνῶ νὰ τήνε φανερώσει,
γιατὶ χωστὸ γῆ ἀπόκρυφο τὸν Κύριο δὲν κομπώνει·
κατέχει καθανὸς καρδιά κι εἰς πάσα τόπο σώνει. (960)
Κι ἐτοῦτον ὅπου σ' ὄρισε τὴν περασμένη σκόλη
ἦτο γιὰ νὰ μαρτυρηθεῖς, νὰ σὲ γνωρίσουν ὅλοι,
νὰ παίρνου ξόμπλιν ἀπὸ σέ, τὸν Πλάστη νὰ δοξάζου,
νὰ βάνου πόθο κι ὄρεξη στὶ πράξεις νὰ σοῦ μοιάζου.

ΑΒΡΑΑΜ Ὡ Βασιλεῦ τῶν οὐρανῶν, ὅπου τὰ πάντα ὀρίζεις (965)
καὶ τῶν ἀθρώπων τσ' ὄρεξες καὶ τσὶ καρδιές γνωρίζεις,
μεγάλο σπλάχνος σήμερα ἤδειξες εἰς ἐμένα·
ὅ,τι ἠσφαλα τῆ χάρις σου ἄς εἶν' συμπαθημένα.
Ἄν εἶν' κι ἐπαραδείλιασα στὸ σφάμα τοῦ παιδιοῦ μου,
τῆ σάρκας εἶν' τὸ φταίσιμο, ὄχι τοῦ λογισμοῦ μου. (970)
Κι ἂν ἐλυπήθη κι ἤκλαψεν ἡ μάνα ἢ καημένη,
σὰν ἄθροπος ἐπόνεσε, κι ἄς εἶν' συμπαθημένη.

Καὶ τὸ σκοινί, ὅπου ἴδεσα, γλήγορα νὰ τὸ λύσω
καὶ τὸ παιδί, πού ἴσκότωνα, νὰ τὸ γλυκοφιλήσω!

Τέκνο μου, ἐδὰ πού σ' ἔλυσα, ἄμε νὰ φκαριστήσεις (975)
σ' ἐκείνον πού σ' εὐκήθηκε ν' ἀθεῖς καὶ νὰ καρπίσεις.
Φίλειε τὴ γῆ γονατιστός, τὸν Πλάστη παρακάλει,
πού ὄρισε κι ἐμετάθεκε τέτοια δουλειὰ μεγάλη.
Κι ἐγὼ θωρῶ μέσ' στὰ κλαδιά καὶ στέκει ἓνα κριάρι·
ἀντὶς γιὰ σένα τό ἔπεισε ἡ ἐδική του χάρις. (980)
ὁ Πλάστης μᾶς τὸ ἔχαρισε σὲ τούτη μας τὴ χρεια,
μὴν κατεβούμε ἐκ τὸ βουνὶ μὲ δίχως τὴ θυσία.

Κι ἐδὰ κινῶ χαιράμενος καὶ πάγω νὰ τὸ πιάσω,
ἴς τόπον ἐσένα γλήγορα νὰ τοῦ τὸ θυσιάσω.

ΙΣΑΑΚ Εὐλογημένε Σαβαώθ, δοξάζω τ' ὄνομά σου, (985)
φύλλο δὲν πέφτει ἐκ τὸ δεντρὸ χωρὶς τὸ θέλημά σου.
Ἐκεῖνον ὅπου δὲ μπορεῖ ἡ ἐδική μου γνώση
κι ἡ γλώσσα μου ἴς τόση χαρὰ νὰ σοῦ ξεφανερώσει,
εἰς τὴν καρδιά μου ξάνοιξε, κι ἐκεῖ θωρεῖς γραμμένα
ὅ,τι ἔχω μὲ τὸ λογισμό τῆ χάρις σου ἴπωμένα. (990)

ΑΒΡΑΑΜ Δὲ τὸν κριό, παιδάκι μου, τὰ πόδια του δεμένα·
τοῦτον ἐπῆρα σ' ἄλλαξά σήμερον ὀγιά σένα.
Τώρα τὸ σφάζω νὰ γενεῖ θυσία τελειωμένη,
κάρβουνο νὰ κατασταθεῖ καὶ ἄθος, ὡς τυχαίνει.
Ἐλα σιμὰ νὰ σ' εὐκηθῶ, ζήση μου καὶ πνοή μου, (995)
παιδὶ τοῦ θελημάτου μου, πού νά ἴχεις τὴν εὐκή μου.
Ἡ εὐκή τ' εὐκῆς μου μετὰ σέ, νά ἴναι παιδιῶ παιδιῶ σου
καὶ νά ἴναι ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ πάντα στὸ λογισμό σου·
κι εἰς ὅ,τι δώσει ἡ χάρις του, σ' ἐκεῖνο πού θελήσει
ποτέ σου νὰ μηδὲν ἐβγεῖς ἀπ' ὅ,τι θέλει ὀρίσει. (1000)
καὶ νὰ πληθύνεις στὰ καλά, τὰ πλούτη καὶ τὸ βίό σου,
νά ἴσαι κλιτὸς καὶ ταπεινός, προθυμερός στὸ Θεό σου.

ΙΣΑΑΚ Ὡ μάνα μου, καὶ τί γλυκὺ μαντάτο σ' ἀνιμένει!
Ὅντα μ' ἀποχαιρέτησες, ἦσουν ἀποθαμένη.
Σπούδαξε, κύρη, ὅσο μπορεῖς, κάμε, κι ἡ ὥρα πάγει, (1005)
καὶ τίς κατέχει ἂν ἤπιασε μαχαίρι καὶ νά ἴσφάγη!
Μὴν τὸ παραθεσμήσομεν ἐτοῦτο τὸ μαντάτο,
ὅπου ἴναι μέλι καὶ δροσές, χαρὲς ὅλο γεμάτο.

ΑΒΡΑΑΜ Ἄς πηαίνομε σπουδακτικά, ποσῶς μὴν καρτεροῦμε,
μὰ ὀμπρὸς τοὺς δουλευτάδες μας εἶναι πρεπὸ νὰ βροῦμε, (1010)
γιὰ νὰ χαροῦ τὰ μέλη τως, πού ἴσαν χολικεμένα·
τὸ θάνατό σου ἐκλαίγασι μὲ πόνο, σὰν κι ἐμένα.
Καὶ παρευθὺς νὰ πέσομεν ἕναν τως νὰ σπουδάξει
καὶ τὸ μαντάτο γλήγορα τῆ μάνας σου νὰ φτάξει
καὶ νὰ φωνιάξει ἀπομακράς: «Δόξα Θεοῦ καὶ χάρις, (1015)
ἐγλύτωσεν ὁ Ἰσαὰκ κι ἐσφάγη τὸ κριάρι!»

ΣΙΜΠΙΑΝ Δὲν εἶν' καιρὸς νὰ στέκομεν ἐδέτσι ξεγνοιασμένοι,
μ' ἄς δοῦμε τί ἴγενήκασιν οἱ κακαποδομένοι.
Ἄς πᾶμε νὰ τοὺς εὔρομε εἰς τὸ βουνὶν ἀπάνω·
τ' ἀφέντη τὴν παραγγελιὰ γιὰ τώρα δὲν τὴν κάνω. (1020)

Εἶπε νὰ στέκομεν ἐδῶ, ὥστε πού νὰ γιαγεῖρει,
μ' ἄς πᾶμε νὰ τὸν εὔρωμε τὸν πρικαμένο κύρη,
γιατί, σὰ σφάζει τὸ παιδί, νὰ γένει ἡ θυσία,
παρηγοριῆς πολλῶ λογιῶ τοῦ κάνουσίνε χρεῖα.
Ἄν ἀπομείνει μοναχός, σφάζεται δίχως ἄλλο. (1025)
καί, κάτεχέ το, δὲ βαστᾶ τέτοιο καημὸ μεγάλο.

ΣΟΦΕΡ Ἄς πηαίνομε προθυμερά, τούτη ἡ βουλή μ' ἀρέσει—
Μὰ σῶπα, αὐτοὶ ὅπου ἔρχονται, γελοῦσινε γῆ κλαῖσι;
Ἐτοῦτος εἶναι ὁ Ἀβραάμ· τίς τ' ἀκλουθᾶ ἀποπίσω;
Σιμπάν, δὲν εἶναι ὁ Ἰσαάκ; Ἄφησ' νὰ τοῦ γρικήσω. (1030)
Ὡ Βασιλέα τ' οὐρανοῦ, τιμὴ καὶ δόξα νὰ ἔχεις,
ἐγλύτωσες τὸν Ἰσαάκ, πού 'το παιδί τῆ μάχης!

Χαρὰ στὴ μοίρα σου, Ἀβραάμ, ἐδὰ στὰ γερατεῖά σου,
μὲ τὴν ἐμπιστοσύνη σου, μὲ τὰ καμώματά σου!

ΑΒΡΑΑΜ Καλὰ συναπαντήματα, δοῦλοι μου, καὶ χαρεῖτε, (1035)
τὸν Θεὸν εὐκαριστήσετε κι αὐτὸν δοξολογεῖτε.

Ἄμε, Σιμπάν, ὀγλήγορα, κι ἐκεῖ θέλεις φωνιάξει
γλυκιὰ φωνή, μὴ φοβηθεῖ ἡ Σάρρα καὶ τρομάξει.
Κι ὡς δεῖς τὴ Σάρρα, γέλασε, κι ἀπομακρὰ ἄς γνωρίσει
πὼς τὸ παιδί 'ναι ζωντανὸ κι ἐγίνη δίκια κρίση. (1040)

ΣΙΜΠΑΝ Δὲ θέλω πλιὸ ἀρμήνεμα, καὶ τὰ καλὰ μαντάτα
κατέχω τα νὰ τῆ τὰ πῶ, φωνιάζοντας στὴ στράτα.

ΑΒΡΑΑΜ Ἄς τὴ σπουδάξομε κι ἐμεῖς, νὰ μὴ σκοτεινιαστοῦμε·
τὸ σπίτι ἀλλιῶς τ' ἀφήκαμε κι ἀλλιῶς πὰ νὰ τὸ βροῦμε.

ΑΝΤΑ Ποιὰ στράτα τώρα νὰ κρατῶ, ποιὸν κάμπο, ποιὸ λαγκάδι, (1045)
νὰ πὰ νὰ βρῶ τὸν Ἀβραάμ μὲ τὸ παιδί ἀμάδι;
Κοντὸ στοὺς κάμπους νὰ κρατῶ γῆ στὰ λαγκά, δὲν ξεύρω.
Ποδάρια, τρέξετε γοργό, γλήγορα γιὰ νὰ τσ' εὔρω!

Γῆ εἰς περιβόλια γῆ εἰς βουνὰ τυχαίνει νὰ στρατέψω,
τὸν Ἀβραάμ καὶ Ἰσαάκ νὰ πάγω νὰ γυρέψω; (1050)
Τῆ Σάρρας στέκει νὰ χαθεῖ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ κορμί τῆ,
γιατί θυσία μελετοῦ νὰ κάμου τὸ παιδί τῆ·
καὶ ἂν περάσει τὸ ταχὺ καὶ δὲν τσι δεῖ νὰ ῥθοῦσι,
ἀποθαμένη καὶ νεκρὴ ἔρχονται νὰ τὴ βροῦσι.

Ποιὸς εἶναι αὐτὸς ὅπου γλακᾶ, γελᾶ καὶ χαχαρίζει (1055)
καὶ κράζει μὲ τὰ χέρια του, δείχνει πῶς μὲ γνωρίζει;
Ὅλομοιος εἶναι τοῦ Σιμπάν καὶ μοναχὸς γιαγέρνει!
Γῆ ἀφόρμισε γῆ καὶ καλὰ μαντάτα μᾶσε φέρνει.

ΣΙΜΠΙΑΝ Ἄντα, ποιά τύχη σ' ἔφερε 'ς τοῦτο τὸ μονοπάτι
καὶ εἶναι πρὶκα καὶ χολή ἢ ὄψη σου γεμάτη; (1060)
Κοντὸ ἢ Σάρρα ἀπόθανε κι ἦρθες νὰ πεῖς μαντάτο;
Ἐγὼ βαστῶ ἄλλο, καλὸ κι ὄλο χαρὲς γεμάτο:
ἀφέντης μας καὶ τὸ παιδὶ τὸν Θεὸν ἐπροσκυνῆσα,
στὸν πόλεμο ὅπου 'μπήκασι σήμερο ἐνικῆσα
κι ἐπέψασιν ἐμένα ὀμπρὸς νὰ φέρω τὸ μαντάτο, (1065)
πού 'ναι χαρὲς, παρηγοριές, καλὲς καρδιές γεμάτο.

ΑΝΤΑ Ὡ Κύριε παντοδύναμε, ἀφέντη τῶν πραγμάτων,
δόξα στὴν εὐσπλαχνία σου μὲ τὸ γλυκὺ μαντάτο
πού 'πεψες ἀνιπόλπιστα κι ἀφνίδια εἰς τὴ Σάρρα,
πού τὴν ἠφάνισε ὁ καημὸς καὶ τοῦ παιδιοῦ ἢ τρομάρα· (1070)
ἀπού 'ρχουμου στοῦ Ἀβραάμ νὰ πῶ, νὰ τὸ κατέχει
πῶς εἶν' στὴν ὕστερη ἀναπνιὰ καὶ γλυτωμὸ δὲν ἔχει.

Σιμπάν, καὶ καλοπέ μου το, μὴν εἶσαι σὰ χαημένος,
ἴντα 'καμεν ὁ Ἀβραάμ κι ἐβγῆκε κερδεμένος;

ΣΙΜΠΙΑΝ Δὲν εἶν' καιρὸς νὰ σοῦ μιλῶ ἐδῶ στὸ μονοπάτι, (1075)
μ' ἄ θέλεις νὰ μ' ἀφουκραστεῖς, ἀκλούθα καὶ πορπάτει.
Ἀφήνω σε, καὶ δὲ μορεῖς, ἀπόμεινε στὴ στράτα·
δὲ θέλουσι παραθεσμιὰ ποτὲ καλὰ μαντάτα.

ΣΑΡΡΑ Βοηθᾶτε μου νὰ σηκωθῶ· κράτει με ἀπού τὸ νῶμο,
κοντὰ στὴ στράτα κάτσε με νὰ συντηρῶ τὸ δρόμο, (1080)
γιὰ νὰ μπορέσω νὰ ρωτῶ, ὅσοι κι ἄνε περνοῦσι,
γιὰ τὸ φρικτὸ μυστήριον ἂν ξεύρου νὰ μοῦ ποῦσι.
Ταμάρ, ἐπὰ πὸν κάθομαι, ἢ ὄρεξη μοῦ λέγει,
μαντάτο τῆ παρηγοριᾶς γιὰ λόγου μου στρατεύγει·
κι ὡσὰ δαμάκι ἀλάφρωση γρικῶ στὰ σωθικά μου (1085)
καὶ σὰν ἀέρα καὶ δροσὰ τριγύρου στὴν καρδιά μου.

TAMAR Γρικῶ, κερὰ μου, ὡσὰ φωνὴ πὸν ἀντιλαλεῖ στὴ βρούση.
Θωρεῖς ἐκεῖνον πὸν γλακᾶ κοντὰ στὸ κυπαρίσσι;

ΣΑΡΡΑ Ἐκεῖνος εἶναι ὁ δοῦλος μας· σῶπαινε νὰ γρικῆσω·
ἴντα φωνιάζει δὲ μπορῶ νὰ τοῦ ξεκαθαρίσω. (1090)

ΤΑΜΑΡ Κερά, καλῶς τὸ δέκτηκες, τὸ τέκνο συντροφιάζει·
καλὰ μαντάτα μᾶς βαστᾶ, χαρὲς, χαρὲς φωνιάζει.

ΣΑΡΡΑ Ὀφου, καρδιᾶς ἀπόκτυπος, ὥστε νὰ μοῦ σιμῶσει,
κι ἴντα μαντάτο νὰ ῥχεται ὁ δοῦλος νὰ μοῦ δώσει!

ΣΙΜΠΙΑΝ Κερά, τὰ συχαρίκια μου, ἐπά ἔναι τὸ παιδί σου, (1095)

ἐπὰ κοντά ἔναι ἡ ζήση σου, ἐπὰ ἡ ἀπαντοχή σου!

Καὶ πούρι ὅλα τὰ κλάηματα, τὰ βάσανα κι ἡ πρίκα
ὅλο δροσὲς κι ὅλο χαρὲς σήμερον ἐγενῆκα.

Τυχαίνει νὰ πρεμαζωκτοῦ δικοὶ καὶ φίλοι ὁμάδι,
ν' ἀποδεκτοῦ τὸν Ἰσαάκ, πῶρχεται ἀπὸ τὸν Ἄδη. (1100)

Ἐπὰ κοντά ἔναι ὁ Ἰσαάκ, ἐπὰ χαρὲς μεγάλες,
ἐπὰ ἔναι τὸ κανακάρικο καὶ ἄνοιξε τὸ ἀγκάλες.

ΣΑΡΡΑ Ἐδε μαντάτο τὸ ἔφερεις, ἔδε μαντατοφόρος,
καὶ κάμπος ὀλοστόλιστος τὸ γρινιασμένον ὄρος!

Δόξα τοῦ ὑψιστοῦ Θεοῦ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, (1105)

ὅπου δειξες τοῦ Ἀβραὰμ σπλάχνος καὶ καλοσύνη,

ὅπου ἄλυπῆθης σήμερο κι ἐμὲ τὰ γερατεία μου

κι ἤπαψες τὸ ἀναστεναγμοὺς κι ἤγιανεν ἡ καρδιά μου.

Ὡ πολυέλεε Θεέ, δοξάζω τ' ὄνομά σου.

φύλλο δὲν πέφτει ἐκ τοῦ δεντροῦ χωρὶς τὸ θέλημά σου. (1110)

Δὲν ἠμπορῶ νὰ καρτερῶ, νὰ στέκω ν' ἀνιμένω·

πὰ ν' ἀπαντήξω τὸ παιδί γῆ ἀπὸ τὸ νοῦ μου ἐβγαίνω.

Ἐπὰ ἔναι ὁ κανακάρης μου· ὄφου, ἡ ψή μου ἐβγαίνει·

θωρῶ ἡ καρδιά μου δὲ βαστᾶ ἔς τόση χαρὰ πὺ παίρνει.

Κράτει μ' ἐπὰ στὰ χέρια σου, ὅπου ἔμαι ἀκουμπισμένη, (1115)

κράτει με, κι ἀπὸ τὴ χαρὰ γρικῶ κι ἡ ψή μου ἐβγαίνει.

ΙΣΑΑΚ Μάνα μου, ἐπὰ ἔναι τὸ τέκνο σου, ὅλο χαρὲς γεμάτο·

ἀνάστησέν το ὁ Θεὸς ἀπὸ τῆ γῆς τὸν πάτο.

Δὲ μοῦ μιλεῖς; Δὲ μοῦ γελαῖς καὶ δὲ μὲ κανακίζεις;

Δὲν εἶμαι ἐγὼ ὁ Ἰσαάκ; Καλέ, δὲ μὲ γνωρίζεις; (1120)

Τὰ περασμένα ἐδιάβησαν καὶ τὰ γραμμένα ἐλιῶσα,

ἐπάψασι τὰ κλάηματα, τὰ βάσανα ἐτελειῶσα.

Ἄς τὴ χαροῦμε σήμερον ἐτούτη τὴν ἡμέρα,

κι ἀπὸ τὸν Ἄδη ἐρχομαι καὶ ζωντανὸ μ' ἐφέρω.

ΣΑΡΡΑ Γιέ μου, ἄς σὲ περιλαμπαστῶ κι ἄς σὲ γλυκοφιλήσω, (1125)
τ' Ἀφέντη ὅπου σ' ἐγλύτωσε ἄς πὰ νὰ φκαριστήσω.

ΑΒΡΑΑΜ Γυνή μου, δὲ σοῦ τό 'λεγα στὸν περασμένο θρηῆνο;
Κι ἐσὺ μ' ἐκαταδίκαζες κι ἤβγαινες ἀπὸ κεῖνο!
Ἀπόχει θάρρος στὸ Θεὸ κι ὀλπίζει στ' ὄνομά του
ἄς βλέπεται νὰ μὴν ἐβγεῖ ἀπὸ τὸ θέλημά του. (1130)
Ἄφησ' τὰ περιπλέματα καὶ τὰ φιλιὰ τὰ τόσα
κι ἄμε νὰ δώσεις φκαριστιὰ μὲ τῆ καρδιᾶς τῆ γλώσσα.
Ἄς πὰ νὰ δέομέστανε τούτη τῆ νύκτα ὅλοι
καὶ τὸ ταχὺ νὰ κάμομε τσ' ἀνάστασης τῆ σκόλη.

Ποιὸς νοῦς, ποιὰ γλώσσα, ποιὰ πνοὴ ποτὲ μπορεῖ νὰ σώσει (1135)
ὡσὰν τυχαίνει τοῦ Θεοῦ εὐκαριστιὰ νὰ δώσει;
Κι ὅ,τι τοῦ δώσεις τοῦ Θεοῦ, νὰ 'ναι ἀπὸ καρδιᾶς σου;
τὴν ὄρεξή σου συντηρᾶ, ὄχι τὸ χάρισμά σου.

Ἄς πᾶμε ἐμεῖς, τ' ἀντροῦνο, τὸ τέκνο μας κι οἱ ἄλλοι,
τ' Ἀφέντη μας νὰ δώσομεν εὐκαριστιὰ μεγάλη; (1140)
Εἰς τὴ χαρὰ τὴν εἶδαμε τῆ σήμερον ἡμέρα
δόξα σοι, πάντα δόξα σοι, ὦ Πλάστη καὶ Πατέρα.
Ὡ Κύριε, ἡ χάρη σου τιμὴ καὶ δόξα νὰ 'χει,
ὅπου ποτὲ μὲ δοῦλο σου δὲ θέλεις νὰ 'χεις μάχη.